

Órmezői *Morus Szent*
Tamás Egyesület

Morus Tamás napja, június 22.

Az Egyesület 2005. évi krónikája

Szerkesztette: Makrai Rita

A kiadvány anyagának megírásában
az Órmezői Morus Szent Tamás Egyesület tagjai vettek részt,
a nagyobb szövegrészek alkotóit esetenként jelöljük.

A kiadványban idézett *Bolberitz Pál* előadás megjelenéséhez
a szerző hozzájárult, az anyag sajtó alá rendezésében
Forgács Alajos plébános úrnak mondunk köszönetet.

A kiadvány megjelenését a
Budapest Bank Budapestért Alapítvány támogatta.

Felelős Kiadó: Órmezői Morus Szent Tamás Egyesület
Budapest, 2006. január

Kiadványterv és kivitelezés:
xfer grafikai műhely

Bevezető

Az *Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület* 13. évének krónikáját tartja kezében az olvasó. Küllemében azonos a már megszokott kiadványainkkal, tartalmában azonban számos új eseményről ad hírt. Mint cseppben a tenger, a mi kis egyesületünk életében is nyomon követhetőek a társadalom és a 2005. év nagyobb eseményei, hiszen említést teszünk az Európai Unióról, pusztító árvizekről, pályázatokról, személyi jövedelemadóról, de igyekszünk ezeket a mozzanatoakat a szeretet, a kultúra, vagy a közösségi élet valamely kedves megnyilvánulásába becsomagolni, tagjainkhoz, környezetünkhöz kapcsolni a közösen átélt és tartalommal megtöltött élményeink révén.

Bízunk benne, hogy akik részesei voltak ezeknek az eseményeknek, azok szívesen átéliük őket még egyszer az olvasás során, akik pedig nem, talán kedvet kapnak arra, hogy csatlakozzanak hozzánk, s jövőre már velük is közös emlékek fölött nosztalgizálhassunk.

Közyűlések, hivatalos események

A 2005. évi első közgyűlésünket február 15-én tartottuk, amelynek témája a szabályok szerint is a 2004. évi működés és gazdálkodás áttekintése, a pénzügyi beszámoló előterjesztése és elfogadása volt. Terítékre került az éves program, és annak jóváhagyása is – s hogyan sikerült, erről szól ez a beszámoló.

Ám ez az év is tartogatott egy elnökválasztást az egyesület számára. *Kováts Jenő* elnökünk márciusban benyújtotta lemondását, s a rendkívüli közgyűlés április 4-én *Makrainé Tóth Ritát* választotta meg elnöknek. Együttal egy fővel kibővítette a vezetőség létszámát is, amelynek most *Irányossyné Golarits Erzsébet* titkár, *Cselikovics Jánosné* gazdasági vezető, *Lukácsa Gézáné* karitász vezető, *Kováts Jenő* és *Szili Imréné* a tagjai.

HANGVERSENYEINKRŐL

Egyik legrégebbi és állandó tevékenységünk a *Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola* diákjainak fellépésével szervezett hangversenysorozat, amelyeknek elmaradhatatlan szervezője, rendezője *Héra András* tanár úr. Az alábbiakban az ő tollából olvashatjuk, mik is azok a

„MORUS”-koncertek

2005. december 10. szombat. A *Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola* hangversenytermében karácsonyi – vagy az időpontból következően inkább karácsonyváró – koncertre gyülekezik a közönség. Zenét kedvelők, zenével foglalkozók egyaránt, akik számára a mai rohanó, átpolitizált, érzelmileg kiürült világban még mindig egyértelmű, – a történelem során mindig is az volt –, hogy a zene az ember életének része, sorsának, értelmi és érzelmi világának felfokozott kifejeződése. Hinnünk kell abban, hogy mint ilyen, nem azonosítható, illetve nem helyettesíthető be a ma egyre inkább kizárólagosságra törekvő popzene különböző megnyilvánulásaival.

1997-ben *Irányossy Miksa*, a *Morus Szt. Tamás Egyesület* akkori elnöke vetette fel a koncertsorozat ötletét, kihasználva azt a lehetőséget, hogy *Őrmezőre* költözött a kerület egyetlen zeneoktatási intézménye, amelynek egyik része – a szakközépiskola – ifjú tehetségeket készít fel zeneművészeti felsőoktatásban való részvételre, és növendékei között olyanok is akadnak, akik már középiskolai szinten is, akár külföldi hangversenypódiumon is megállnák a helyüket. Ez azóta sokuknál igazolódott is.

Az eltelt, közel egy évtizedben rendszeressé váltak a hangversenyek. Bizonyos lett, hogy Órmező polgárai érdeklődéssel vegyes várakozással fogadják az ifjú muzikusokat. A hangversenyek meleg fogadtatása, szeretetteljes légköre kiváló alkalom a gyerekeknek is a szereplési rutin megszerzéséhez és az önzetlen örömszerzés átéléséhez. A hangversenyek szerkesztését e sorok írója vállalta magára. Átérezve felelősségét, mindig a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola legjobb erőit mozgósította a siker érdekében és lehetőséget kapott a bemutatkozásra néhány kiváló tehetségű gyermek a Zeneiskolából is.

Héra András és tanítványai

Köszönet illeti a Morus Szt. Tamás Egyesület mindenkori vezetését és aktivistáit, hogy a lakótelepen létrehozták és gondozták ezt a komolyzenei, de nemesen szórakoztató fórumot, melynek ismeretterjesztő szerepe sem elhanyagolható. Említsük hálával dr. Forgách Tibor nevét, aki sok éven át szolgálta az Egyesület tevékenységét és annak részeként rendkívüli lelkesedéssel szorgalmazta a hangversenyek megrendezését.

2005. december 10. szombat. Ismét élmény a fiatal muzikusok hangversenye. Hamarosan átlépünk a 2006. esztendőbe. A zene továbbra is életünk része lesz és tavasszal újra várakozással gyűlik a közönség a következő „Morus”-koncerten.”

Héra András

A Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola
tanzakvezető tanára

Itt szeretnénk megjegyezni, hogy az év során összesen négy Morus-koncertet rendeztünk, amelyek közül az utolsó volt az adventi hangverseny. A korábbiak sorban március 5-én, május 7-én és november 12-én kerültek megrendezésre. A zeneszámok irodalmi ellenpontozását alkalmanként O'stváth István szavaltatai jelentették, aki mindig könnyen kapható valamely szép, hazafias magyar vers előadására.

MORUS NAP 2005. június 10.

Névadó szentünk, Morus Tamás napjáról június 10-én emlékeztünk meg. Idei díszvendégünk **dr. Bolberitz Pál** volt. (1941-ben született, 1966-ban szentelték pappá Esztergomban. Teológiai doktorátust a Budapesti Hittudományi Karon, filozófiai szaklicenciátust Rómában a Gergely egyetemen szerzett. 1978 óta a Hittudományi Kar filozófiai professzora, jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudomány Karának dékánja.)

Az ünnepség a már jól ismert keretek között zajlott, az Őrmezői Községi Ház adott otthont, **Forgács Alajos**, a Kelenföldi Szent Gellért Templom plébánosa nyitotta meg:

„Mindegyikünk nevében nagy-nagy szeretettel köszöntöm dr. Bolberitz Pál professzor urat, aki a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora. Engedjék meg, hogy személyes élményeim-mel kezdjem:

Amikor 1973-ban az Esztergomi Szemináriumban elkezdtem kispapi életemet, akkor éppen ő volt a prefektus. Az ő kezei alatt kezdtem el pályafutásomat, – akkor még tanulmányi szinten – amit végül is – Isten segítségével azóta is folytatok.

Egyszer Varsányba, egy észak-magyarországi kis faluba – „Palóciába” – eljött lelkipraktóriumot tartani. Ez mutatja, hogy mennyire elkötelezett ember Egyházunk iránt: amellet, hogy tudós, ízig-vérig lelkipásztor.

Másik nagy találkozásunk volt, amikor a kommunista rendszer bukását együtt nézhettük a TV-ben. Hát mit láttunk? Nicolae Ceausescu kivégzését. Bocsánat, hogy ilyen formában tolmácsolom, de az akkor nagyon fontos esemény volt. Azóta is tartjuk a kapcsolatot, többé-kevésbé találkoztunk.

Ezzel a gondolattal szeretném neki átadni a szót és kérem, hogy tartsa meg előadását.”

Dr. Bolberitz Pál:

„Köszöntöm a kedves híveket, illetve a hallgatóságot!

Előadásom címe: Európa és a kereszténység

Megpróbáltam 10 pontban összefoglalni Európa és a kereszténység összefüggését. Ez az én véleményem, nem tévedhetetlen és kinyilatkoztatott igazság, lehet valakinek más a véleménye. De úgy gondolom, hogy a téma rendkívül aktuális, hiszen tudjuk azt, hogy ma olyan tendenciák uralkodnak az Európai Unióban, amelyek próbálnak Európáról beszélni kereszténység nélkül. Éppen az előbb a televíziónak nyilatkoztam erről. Ez egy olyan dolog, hogy én megtagadom az édesanyámat, és azt mondom, hogy nekem nincs édesanyám. Lehet mondani ilyeneket, de attól még mindenkinek van, vagy volt édesanyja.

Így vagyunk Európával is. Európa egy olyan kontinens, amely a kereszténység hatására jött létre.

Ha a kereszténységnek az örökségét, az Egyház működésének hatását Európából kiiktatom, akkor Európa, mint kontinens, mint kulturális egység – nem mint geográfiai egység – megszűnt létezni.

Az első pont, amit az Egyház adott Európának, az nem más, mint a Görög-római kulturális örökség.

Nagyon jól tudjuk, hogy az, amit mi Európának nevezünk, gyakorlatilag Krisztus után kezd kialakulni. Valójában akkor jön létre, amikor a régi római birodalom romjain a népvándorlás hatására megjelennek új népek, új kultúrákkal és ezek az őslakosokkal részben fajilag keverednek, részben a kultúrájuk is összekeveredik. Ebből Nagy Károly idejére létrejött egy olyan egységes valami, amit Európának nevezünk.

Mit jelent a görög-római értékek integrálása?

Azt jelenti, hogy a görögök adták az ókorban a filozófiát. A filozófia abban az időben nem csupán szűkebb értelemben nevezetett filozófiának, hanem a filozófia alá tartozott minden szaktudomány – és ez nem volt akkor egy olyan nagy ügy. Nagyon jól tudjuk, hogy a szaktudományoknak az a fajta differenciálódása, ami napjainkban ismeretes, akkor még nem volt. A görög filozófusok foglalkoztak a lét végső kérdéseivel, és – mint Arisztotelésznél látjuk –, nagyon sok szaktudománynak is a témáit felvetették, de ez akkor még egy ember számára lehetséges volt.

A filozófiánál és a tudományosságnál kultúrtörténeti szempontból egy egészen új mozzanatnál tartunk, ugyanis megjelenik az egyetemesség gondolata, pontosabban az egyetemesnek és a részlegesnek az összefüggése; megjelenik az azonosság és a különbözőség problémájának felvetése. Ilyen értelemben minden tudomány alapkérdése az: hogyan tudok egy egyetemes törvényt alkalmazni egy egyedi esetre. Ezt addig – legalábbis a mi eddigi kutatásaink, régészeti leleteink és irodalmi forrásaink alapján – nem láttuk.

Nyilvánvaló, hogy a lét végső kérdéseivel mindig is foglalkoztak, de olyan élesen elválasztva, hogy ez önállóvá váljék, először a görög filozófiában jelenik meg. Valószínűleg azért, mert a görög népi vallásosság a maga politeizmusával (ismeretes előttünk a görög mitológia) nem elégítette ki az értelmiségi emberek komolyabb köreit.

Gondoljunk arra, hogy Szókratész kortársai ateizmussal vádolták, tehát a görög politeista vallás tagadásával, holott Szókratész pusztán a természetes eszével eljutott egy olyan szellemi abszolút egyisten fogalomhoz, amiről a lelkiismeret tesz tanúságot valójában, s ami egészen egyedülálló és új mozzanat az akkori világban.

Szeretik dicsérni a keleti kultúrákat. Ez egy visszatérő európai értelmiségi betegség, már Schopenhauer óta így van (XIX. század óta). Amikor Európában egy világméretű válság, vagy értékválság jelenik meg, akkor az európai értelmiség vigasztalását keleten keresi:

„Ex oriente lux” jelszóval, – keletről jön a világosság.

Nem mindig a legszerencésebb végső következményekkel jár ez, amint az elmúlt évtizedekben Magyarországon is megtapasztalhattuk. Egyre inkább divat az indiai, kínai, keleti vallás. Az a probléma, hogy nem lehet megkülönböztetni a vallást a filozófiától, mert a filozófia vallásos jellegű, a vallás pedig filozófiai jellegű. A görög filozófiában – az előbb említett körülmények között – a kettő el van választva, s ez megadta a kezdő lökést a szaktudományok kialakulásának. A másik örökség a **Római örökség**. A rómaiak átvették a görögök vallását, átkeresztelték a görög isteneket latin nevére, átvettek sok mindent a görög filozófiából. Tudjuk, hogy még az Úr Jézus korában Athén volt a világ tudományos központja, és nem Róma.

Ám Róma volt a birodalom középpontja, a görögöket is meghódították. Róma volt a jogrendnek a középpontja. A rómaiak olyan kiváló jogászok voltak, hogy ma is a római joggal kezdjük a jogi oktatást, mert az a klasszikus jogrend. A kereszténység a hellenizmus korában találkozik tehát a görög filozófiával – most nem megyek bele ennek részleteibe.

A Földközi tenger partvidéke volt gyakorlatilag a Római Birodalom, ami aztán később Afrikára, Európára, Közél-Keletre és Ázsiára esik szét. Ez az egységes birodalom már akkor kezd töredezni, amikor két császárság alakul ki: a nyugati császárság és a keleti császárság. Nagy Konstantin áthelyezi székhelyét Bizáncba. Ezért is nevezték Bizáncot Konstantin városának, azaz Konstantinápolynak.

A kereszténység integrálja a görög filozófiát és a római jogot. Hogy a római jogot meg tudta keresztelni, arra az egész keresztény kánonjogi jogtörténet számos bizonyítékkal rendelkezik, amelyik különösen virágba borul a korai középkorban. A görög filozófia kitűnő eszköz volt arra, hogy azon a nyelven lehetett az evangéliumot hirdetni.

Nagyon jól tudjuk az Apostolok Cselekedeteiből, hogy az apostolok az Úr Jézus missziós parancsát teljesítendő komoly gondokkal küszködtek. Addig, ameddig csak a zsidóknak kellett

elmagyarázni, hogy Jézus valóban a próféták által megjövendölt Messiás volt, addig nem volt különösebb probléma, hiszen az ószövetség nyelvén kellett beszélni az újszövetségről. A probléma akkor kezdődött, amikor a pogány misszió előtérbe került. A pogányok nem ismerték az Ószövetség fogalmi rendszerét és a nyelvezetét. Nagyon hosszadalmas, bonyolult folyamat lett volna, egy pogány embert, aki egy egészen más kultúrában, vallási miliőben nevelkedett, először zsidóvá tenni és utána kereszténnyé. Nagyon komoly viták voltak, hogy ezt a módszert alkalmazzák, vagy pedig inkább azt, hogy a lényegét megtartva – az Ószövetség egyisten hitét, a Tízparancsolatot – mindjárt rátérni az Újszövetségre, a Megváltás-tanra. Ez utóbbi irányzat győzedelmeskedett. Szent Pál apostolnak azért volt sok barátja mellett annyi ellensége, mert ő ezen az állásponton volt.

Gondoljunk csak arra az inkulturációs tevékenységre, ahogy Szent Pál apostol eljut Athénba. Ott az Areiopagosz – az akkori tudományos akadémián – fellép és beszél a kereszténységről, méghozzá a hellén filozófia nyelvén. Tehát egy olyan nyelven beszél, ami nem a zsidók fogalmi rendszere és szimbolikája, hanem a görög filozófiáé. Retorikai remekmű. Tessék elolvasni ezt a beszédet az Apostolok Cselekedeteiben.

Ennek ellenére filozófiával nem igen tudta megtéríteni ezeket a vájt fülű görög értelmiségieket. Amikor a test feltámadásáról kezdett beszélni, azt mondták neki: jól van, erről majd máskor is meghallgatunk téged. Gyakorlatilag az Areiopagosz tagjai közül egyetlen akadémikus tért meg, egy Dionüsziosz nevű areopagita, és egy Damarisz nevű asszony.

Szent Pálnak itt volt a legkisebb sikere, ami nem azt jelenti, hogy az ember az eszét ne használja. Inkább azt jelenti, hogy a misszió összefüggésében ne csodálkozzunk azon, hogy ha az embereknél megérintik azt a bizonyos pontot, ami az ő addigi szokásaikkal és gondolkodásukkal nem fér össze, akkor azt mondják: majd máskor is meghallgatunk erről. Az emberek ugyanis nehezen tudnak elfordulni a beidegződéseiktől és az előítéleteiktől. Márpedig a görög filozófiában volt egy olyan beállítottság, hogy az embernek testét és anyagi mivoltát megvetették. Amikor valaki arról beszélt, hogy nem csak a szellemi lélek halhatatlan, hanem az ember teste is részesedik abban, akkor ez már az előítélettel ütközött és akkor már nem hallgatták tovább.

Mindenesetre tény az, hogy az egyházatyák korában, ami gyakorlatilag az apostoli kor után egészen a korai középkorig tart mind Keleten, mind nyugaton, azt láthatjuk, hogy az egyházi inkulturáció, nevezetesen zsidó jellegű ószövetségi gondolkodási módon megfogalmazott újszövetségi üzenetet elvinni a pogányokhoz, csak a pogányok fogalmi rendszerével volt lehetséges, mint ahogy a jogrendet – az egyházi jogot is – a római jognak a fogalmaival lehetett megfogalmazni. Hogy ennek veszélyei is vannak, ez már egy teológiatörténeti kérdés. A középkor végére ennek is megvan a válsága, de én erről most nem óhajtok beszélni.

A következő érték, a második: A Teremtő Isten és a teremtett világ kettősségének megjelenítése a vallási és filozófiai gondolkodás összefüggésében.

Mit jelent ez?

A görögöknek más volt az időről való fogalmuk, mint nekünk. A mi időfogalmunk lineáris időfogalom, az ókori görög filozófiának ciklikus időfogalma volt. Ez érthető a mediterrán éghajlatból, ahol van egy esős évszak és egy másik, amikor szép az idő. Az ember nem tudja, hogy ez júliusi vagy szeptemberi szép idő. Valahogy az ember időérzéke eltolódik, és az ismétlődés az, amit valamilyen módon észlel. Ezt körfogáshoz hasonlítja. Az, hogy valami megindul és utána halad előre egy cél felé, az a fajta lineáris, vonalszerű időélmény előttük ismeretlen.

A bibliai Teremtés-történet – amit a kereszténység átvesz – ezt jeleníti meg. Beszél arról, hogy van egy Isten, amely szellemi, személyes és a világhoz viszonyítva transzcendens valóság. Ezzel szemben van egy immanens, egy teremtett, egy véges világ, és a kettő között van egy áthidalhatatlan szakadék. Ezt a szakadékot a Megtestesülés áthidalja. Erről majd később beszélek.

Az ókori ember úgy gondolta mindenfajta vallásában, hogy a világhoz nem szabad hozzányúl-
ni, mert a világ az isteni, szent. Tehát Isten a Nap, Isten a Hold, Isten a csillagok, Isten maga
a természet, és ami szent, ahhoz nem szabad hozzányúl-
ni, az tabu.

Ezzel szemben a kereszténység, a bibliai Teremtés-történet alapján állítja, hogy ez tévedés – és
ez lenne **a harmadik érték** –, nevezetesen:

A kultúra és a civilizáció ápolásának parancsa.

A Biblia azt mondja: Egyedül csak Jahve az Isten, az, aki isteni Isten.

A világ pedig az ő alkotása, egy egyszeri alkotás és abban semmi sem isteni. Ezért a világot lehet
kutatni, ezért a világhoz hozzá szabad nyúl-
ni. A világ demitizálása megjelenik már a bibliai
Teremtés-történetben: a világ nem egy misztérium, amihez nem lehet hozzányúl-
ni, hanem a világ ilyen értelemben profán. Ez vezethet nyíltan az ateizmushoz, ami meg is valósult Európa
történetében, amikor nem vették figyelembe, hogy az Isten és a világ viszonyában egy nagyon
érdekes szempont is megjelenik a Bibliában, ami az Isten történelmi beavatkozását, vagyis a

teremtésnek mintegy folytatását a történelemben megjeleníti. Ez az egész ószövetségi üdv-
történet, hogy Jahve megmutatja a választott nép történetében az ő történelmi eseményein
keresztül, hogy ő van. Ez a zsidók alapélménye. A láthatatlan Isten, atyáink Istene, Ábrahám,
Izsák, Jákob Istene megmutatta, hogy ő van. Ez az alapélmény kíséri végig az egész ószövet-
ségi üdv-történetet, amely tulajdonképpen előképe a bűn rabságából való megszabadulásnak,
a Megváltásnak, amit Jézus Krisztus hozott.

Tudjuk, hogy a felvilágosodás kora óta szerették vádolni az Egyházat a tudomány
ellensége, holott az Egyház az, amelyik tanításával mindig a civilizációnak, vagyis azon fajta
aktivitásnak adja meg a teológiai alapját, amellyel az emberek életüket hasznosabbá, kényel-
mesebbé tudják tenni, akár a jogrend segítségével, akár a technika segítségével.

Jahve mondja az első embereknek: hajtsátok uralmatok alá a földet, – civilizációs parancs –
műveljétek a paradicsomkertet, – ez a kultúra parancsa.

A kultúra a szellemi értékeket megvalósító tevékenység a tudomány és a művészetek segítsé-
gével. Hegel hozzásorolja a vallást is, de ez nem igaz. A vallásnak van egy kulturális megjele-
nési formája is, de nem az a lényege, ez csak egyik eleme. Sajnos, ma is a hegeli gondolatot
sugallják a televízióban és mindenhol.

A negyedik érték: Az ember kérdése.

Nagyon jól tudjuk, hogy az emberi méltóság kérdéséről sokat vitatkoznak a nemzetközi konferenciákon és nemzetközi szervezeteknél, így próbálják közmegegyezéseszerűen, szavazati többséggel eldönteni mi az, hogy emberi méltóság: ezáltal az meglehetősen ki van szolgáltatva mindenfajta esetlegességnek. Az ember méltóságát ugyanis nem lehet alulról definiálni, a növény- és állatvilág oldaláról, hanem csak felülről. Az ember ugyanis különleges módon lett megteremtve. Már a régi görögök, akik pogányok voltak, rájöttek erre, amikor azt mondták, hogy az ember nem olyan, mint a többi élőlény, mint az állatok. Az állatok alapállása mindig horizontális és párhuzamos a földdel, az ember alapállása pedig egyenesen álló és felfelé mutató. Ez a szó, hogy antroposz, szófejtő elemzés szerint ezt jelenti. Aki egyenesen áll, az felfelé néz, az ég felé. Ezzel ki akarja fejezni a görög gondolkodás, hogy az embernek nem csak teste, lelke van, hanem szellemi lelke, értelme és akarata, a képessége ennek a szellemi léleknek, hogy az ember a végtelen felé nyitott. Az ember méltóságát ezért csak – úgymond – felülről, a transzcendencia oldaláról lehet definiálni, de ez még nem eléggé általános.

A bibliai Teremtés-történet úgy beszél az emberről, mint aki egyrészt földből való. Erre utal az Ádám szó. Lehet úgy is venni, mint tulajdonnevet, és úgy is, mint közös főnevet, mert Isten hol konkrét személyként szólítja meg Ádámot, hol emberről is beszél. Ezzel a bibliai Teremtés-történet nyitva hagyja a kérdést a monogenizmus és a poligenizmus¹ vitáját illetően. A Bibliának ugyanis nem az a feladata, hogy természettudományi vitákat eldöntsön, feltételezett dolgokban állást foglaljon, hanem vallási, teológiai tanításra törekszik.

Ez a vallási-teológiai tanítás pedig az, hogy az ember valami plusszal, többlettel rendelkezik, amit az alulról való fejlődés oldaláról nem lehet determináns módon kikövetkeztetni, hanem felülről, ajándékként jelenik meg. Ezt a Biblia úgy fogalmazza meg, hogy Isten lelket lehelt az ember arcába és ezzel a saját képévé és hasonlatosságává tette az embert, vagyis az emberben van valami isteni. Erre már az ókorban is rájöttek a nagy gondolkodók, de nem tudták konkrétan, egyértelműen és teljes bizonyossággal megfogalmazni. Az ember méltóságát a bibliai Teremtés-történet azzal magyarázza, hogy az ember Isten képmása.

A világ méltóságát pedig azzal magyarázza: a természet törvénye a világ akár kozmikus értelemben, akár történelmi értelemben, akár a tér-kozmosz összefüggésében, akár a történelem, mint kozmosz összefüggésében, hogy az meg az Isten lábnyoma.

Szent Ágoston szépen fogalmaz: „Homo est imago Dei”²

Ebből kiderül, hogy mind az ember, mind a világ szent is, csak nem egyértelműen, hanem analóg és részesedett értelemben, nem abszolút autonómiában elválasztva az Istentől, és az Istennel mintegy párhuzamosan létezve, hanem összefüggésben és részesedett értelemben. Ez egy nagyon fontos filozófia alapelv, amit Aquinói Szent Tamás éppen Platon és Arisztotelész alapján nagyon helyesen alkalmaz az egész keresztény teológiai gondolkodásra. Hogy ha én ezt az elvet félredobom, ebből jön mindenfajta téves világnézet.

Az ötödik érték: A Megváltás, felszabadítás és a szabadság gondolata.

Mióta az emberek a világban élnek, azóta van bennük valami vágyakozás arra, hogy valami alól felszabaduljanak. Mindegyikünknek van valamilyen vágya.

Anélkül, hogy az ember meg tudná fogalmazni a szabadságot, igen nagy értéknek tekinti, különösen akkor, amikor megtapasztalja, hogy szabadságában korlátozzák. Ez legegyszerűbb szinten úgy nyilvánul meg, hogy az ember egy fizikai kényszerkörben van és ebből a fizikai kényszerből meg akar szabadulni. Tehát megbilincselik, és akkor boldog, ha le vesszük róla a bilincset. Igen ám, de nem tisztán fizikai kényszer van, hanem van erkölcsi kényszer is, van zsarolás is, van befolyásolás is, súlyos, akaratot megbénító befolyásolás. Amikor ezt megtapasztaljuk, hogy milyen rossz, akkor lelepleződik bennünk, hogy nekünk olyan szellemi képességünk is van, amit ugyan mikroszkóppal vagy röntgennel nem lehet látni, de hatásában annál jobban lehet észlelni, amit úgy nevezünk, hogy a szabad akarat.

Ha teljesen kiegyensúlyozottan élek, és nincs semmi bajom, akkor lehet vitatkozni azon, hogy van-e szabad akarat, vagy nincs. A materialisták ezt nagy előszeretettel vitatják, ill. tagadják. De abban a pillanatban, amikor a szabadságomban korlátoznak, vagy olyan helyzetbe kerülök, hogy felelősséget kell vállalnom valamiért, és nem tudok kibújni a felelősség alól, akkor kiderül, hogy van szabad akaratom. Abban a pillanatban, amikor az értelmemmel belátom, hogy valaminek az ellenkezőjét is tehettem volna, akkor ezzel az értelmi belátással bizonyítom azt, hogy van szabad akaratom, legfeljebb én nem tudok élni vele, mert már eljártam a szabad akaratomat, mert annyira rabja vagyok valaminek.

Még a legsúlyosabb rabságban is – pl. súlyos alkoholfüggés, kábítószerfüggés állapotában, magával azzal a ténnyel elszólja magát az ember, hogy le fogok szokni a kábítószerről. Mindenki tudja, hogy nem fog leszokni róla, de a szándék, amit így kinyilvánít, az is bizonyítja, hogy tudja, elvileg ezt megtehetné, vagyis van szabad akarat.

Eddigi etológiai ismereteim alapján az állat nem adja semmilyen jelét annak, hogy szabad akarat, ill. felelőssége lenne.

Súlyos önellentmondásokba keverednek, mert amikor az egyik oldalról folyvást azt állítják, hogy bizonyos olyan emberi cselekedetek, amelyek eltérnek bizonyos, általuk megfogalmazott közmegegyezészerű viselkedési normáktól, addig, ameddig a helyi jogrendbe nem ütköznek, addig megengedhetők, addig az illető teheti ezt. Abban a pillanatban, amikor ezt a bizonyos határvetést, a „Rubikont” átlépi az illető, és jogi ügy lesz belőle, mert tanúk vannak rá, abban a pillanatban – érdekes módon – a bíróság felelősségre vonja.

Ameddig egy gyermek azt csinálja, hogy ellopja az édesanyja pénztárcáját, a pszichiáter és a pszichológus úgy magyarázhatja, hogy a gyerek alkatiilag kleptomániás, tehát egy betegségben szenved, szegényke beteg, nem lop, nem egy erkölcsi kategória, nincs szabad akarat. Igen ám, de ha a gyereket feljelentik, hogy ellopta az édesanyja, vagy más valakinek a pénztárcáját és két tanú van rá, abban a pillanatban a gyereket bíróság elé állítják, felelősségre vonják, és bizony börtönbe csukják. Remélem, azt tudjuk, hogy a mai világban Magyarországon a jelenlegi joggyakorlat szerint a legnagyobb bűn a magántulajdon ellen elkövetett vétség.

Az élet elleni vétség az egy megengedhető valami. Hát Istenem, ha emberek élnek, akkor meg is halnak. Ott, ahol fát vágnak, ott vannak szilánkok is – Sztálin elvtárs is így fogalmazta meg. Hát Istenem, meghalnak az emberek, ez egy kis bűn; az abortuszról nem is beszélve, a magzatgyilkosság, az természetes dolog.

De, ha elveszem a másik ember magántulajdonát, az a legnagyobb bűn. De, ha nagyon sok pénzt veszek el tőle, az már megint megbocsátható. De ahhoz nagyon sok pénz kell, mert az már megint egy olyan jogi eset, amit addig lehet csűrni-csavarni, míg elévül. Végül kiderül, hogy tulajdonképpen az a pénz az enyém volt. Ez már jogi csűrés-csavarás.

Régi közmondás: a kis tolvajokat felakasztják, a nagy tolvajokat kiengedik. Sajnos, ez a jogrenddel való visszaélésnek egy ősi formája.

Mit jelent ez?

Azt jelenti, hogy az ember szeretne valamitől megszabadulni. Mindig találunk bűnbakot: szeretnénk megszabadulni a rossz időtől, egy rossz szomszédától, egy rossz házasságtól, egy rossz hozzátartozótól, rokontól, egy munkahelyi főnöktől. Állandóan meg akarunk valamitől szabadulni, és ugyanakkor fel akarunk szabadulni valamire. Ezt a reklámhadjárat alaposan ki is aknázza, mert megmondja a célt, hogy mire szabaduljunk fel: egy krétai, egy ciprusi, egy egyiptomi gyönyörű nyaralásra, egy ilyen-olyan márkájú autóra szabaduljunk fel, mert, hogy ha ezt a szabadság végső határpontját, ezt az értéket, ezt a célt eléred és birtoklod, akkor – állítólag – te nagyon-nagyon boldog leszel.

Tehát mire akarok én felszabadulni? A BOLDOGSÁGRA.

Ebből pedig mi lepleződik le? Az, hogy nem vagyok eléggé boldog.

Mi az, hogy boldogság? A javak zavartalan birtoklása. Itt van a nagy csapda. Az emberrel el akar-

ják hitetni, hogy a véges javak ismétlődő birtoklása átcsap a végtelen javak birtoklásába. Ez valószínűleg azért sikeres, mert a marxista nevelés következtében az emberek tudatába belevésték, hogy a mennyiségi változások átcsapnak a minőségi változásokba, tehát a véges sor átcsap a végtelenbe. Soha nem csap át egyébként, de ez így jól hangzik. Ezért vagyunk boldogtalanok.

Ebből él a reklám- és propaganda hadjárat, amikor a TV hirdetésben minden napra van egy új orvosság, egy új mosópor, egy új autó, egy új csokoládé. Mindenki látja. Van egy olyan mosópor, amivel még fehérebbé lehet a ruhát tisztítani. És én vagyok a szerencsétlen, akinek ez a legújabb mosópora még nincs meg. Nosza, menjek el a plázába, vásárolok be egy ilyen mosóport, fehérebb lesz az ingem. De holnap egy újabb mosópor jön, amely még fehérebbé teszi. Bemutat egy csomó, nagyon kedves, bájos hölgyet, akik mosolyognak: eddig nem voltak boldogok, de mióta ez az újabb mosópor a birtokukba került, nagyon boldogok. Erre én azonosulni szeretnék ezekkel a hölgyekkel, és megveszem a mosóport. Ezzel lehet ma tömegeket szédíteni.

A Biblia rámutat ennek az egész problémának a lényegére. Beszél egy paradicsomi állapotról. Nem az a lényege, hogy ez hol volt, mint volt, hogyan volt, volt-e, vagy nem. Tény, hogy valaminek kellett történnie, mert egyetemes emberi jelenség – vallástörténetileg is –, hogy az emberiségnek a kollektív emlékezésében van szó valamiféle aranykorról.

Az ember nem érzi jól magát a bőrében. Erre sokfajta elméletet találtak ki, hogy miért nem. Ezek mind visszavezethetők a Bibliára.

Mind az európai kultúra talaján születtek azok az Európa-ellenes izmusok is, amelyekből most kettőt emelnék ki: a marxizmust és a freudizmust. Mind a kettő ilyen bibliai történeteket mond el, persze sajátos értelmezésben. Saját korának állapotát etiológiusan³ visszavetíti az őskeresztet és akkor ilyeneket mond:

Kezdetben mindenki boldog volt, de akkor egyszer jöttek a kizsákmányolók, akik erősek voltak és elvették a gyengébbektől a javakat. Ezt nem lehet bizonyítani: egyszer jöttek, mikor jöttek és miért jöttek. Ezek azok a kérdések, amiket nem szabad tovább kérdezni.

A freudizmusnál szintén nagyon boldogok voltak kezdetben. Ez is teljesen a paradicsomi állapotot írja le. Kezdetben mindenki nagyon boldog volt, de egyszerre csak megjelentek a gonosz apák, akik uralkodni kezdtek a fiaikon. Fiaik ezt nem tűrték és fellázadtak a gonosz apák ellen. Innen az apa és a fiú közötti ellentét, ezért van annyi baj a világon. Elég primitív magyarázat. Hogyan lehet felszabadulni a bajok alól? El kell venni az apák tekintélyét. A freudizmus gyümölcsei már társadalmi szinten is beértek, vagy pedig el kell venni a gonosz erősektől a gazdasági javakat. A bolsevik forradalomnál ez beérett.

Ezzel megszületett a felszabadulás valamilyen boldogságra, és ez az a művelet, amivel megszabadulunk ezektől a gonosz dolgoktól. Ezt nevezzük megváltásnak.

A Biblia pedig azt mondja, hogy nem itt van a probléma. Ott van a probléma, hogy az ember viszonya az Istennel megromlott. Eredendően az embernek a viszonya az Istennel rendezett – és ez az ember boldoggá teszi –, de valami közbejött. Nem óhajtom kifejtetni a bűnbeesés történetét, csak ennek a lényegét próbálom elmondani.

Az eredendő bűn, vagy a világ bűne, amely mindig újra- és újra ismétlődik mind kollektív, mind egyéni összefüggésben. Ez az, hogy az ember akár egyénileg, akár közösségekileg megkérdőjelezi az Isten jóságát és emberszeretetét. Elkezd bizalmatlankodni az Istennel. Megteheti, mert szabad akarata van. Ezt nem a rossz hajlamai alapján teszi az ember, legalábbis a Biblia szerint: Ádám és Éva nem voltak az eredeti bűn állapotában.

A szabad akarattal bizony így vissza lehet élni! Kérdés: Isten akkor miért teremtett olyan embert, akinek szabad akarata van, miért osztotta meg értelmét és a szabadságát az emberrel?

Ez egy nagy kérdés.

De erre van egy válasz: Ha én kiindulok abból a bibliai kijelentésből, hogy:

Szeretet az Isten (I. János levél). Aki szeretetben él, az Istennel él;

És kiindulok abból, hogy a szeretetnek a tökéletessége nem az, amit a költők a szerelmes versükben megírnak, hanem azt Jézus Krisztustól tudjuk meg, hogy milyen az Istennél a tökéletes szeretet, akkor kiderül, hogy a szeretet meghagyja az ember szabadságát. **A kikényszerített szeretet nem szeretet, csak a szabad szeretet az.** És ha ebben a szeretetben részesített bennünket az Isten, akkor ehhez hozzátartozik, hogy szabad akarattal ajándékozott meg bennünket. A szabad akaratból következik a döntés lehetősége is. Sajnos nagyon sokszor rosszul döntünk, és ez a bűn, aminek következménye a szenvedés. A szenvedés a bűn következménye. Jézus szenvedése nem a saját bűneinek büntetése, de nem is a mi bűneink büntetéseként, mint mi, hanem egyszerűen tisztán részvétből, irgalomból szenved.

A mennyei Atya nem közömbösen nézte a Fiúnak a szenvedését a Golgotán, de tiszteltben tartotta Szent Fia szeretetének ezt a megnyilvánulását, amivel a mennyei Atya felé önmaga feláldozását, mint az emberiség áldozatának a bemutatását végrehajtotta.

Következésképpen a Megváltás, vagyis a felszabadítás nem lehet más, mint az, hogy vissza kell állnia annak a normális eredeti rendnek, hogy én bízom az Istenben, az ő jóságában és ember-szeretetében. Ezt jeleníti meg Jézus Krisztus, akit már a bűnbeesés után megígért Isten, amikor azt mondja:

„Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé; ő a fejedre tapos, te meg a sarka után leselkedel.” Hiszen – az embert mentetegetendő – egy bukott angyal befolyását is említi a bibliai Teremtés-történet, akit őskígyónak nevez, aki ezt a rosszindulatú bizalmatlanságot beoltja abba az emberbe, aki hajlamosabb a kommunikációra, mint a másik embertípus és könnyebben befolyásolható – tehát aljas módon csinálja: egy gyenge ponton támad. De az Istennek is van humorérzéke, ezért pontosan az a gyenge pont fogja őt eltaposni. Ez a Boldogságos Szent Szűz, aki mentes az áteredő büntől (eleve így született), ő a második Éva, ő az, aki eltapossa a kígyó fejét, ő, aki IGEN-t mond az Isten akaratára, amikor azt mondja Gábor főangyalnak: az Úr szolgálóleánya vagyok, legyen nekem a te Igéd szerint! – az ő ivadéka a Megváltó.

Az Úr Jézus azzal váltja meg az emberiséget, hogy nem a sátán módszereivel próbál győzedelmeskedni a sátán fölött, nem az ördöggel akarja kiűzni az ördögöt, és nem azt a módszert választja, amit a világ fiai, hogy ha az egyik fél gyűlöl és öl, akkor én még jobban gyűlölök és ölök.

Nézzük meg a XX. század világháborúinak és háborúinak történetét.

Nem áll ellen a gonosznak abban az értelemben (nem, hogy a kísértésnek nem áll ellen!), hogy nem veszi fel a fegyvert: **gyűlöletre nem gyűlölettel válaszol, hanem szeretettel.**

Ez konkretizálódik történelmileg a Golgotán, a keresztfán. Ez az áldozat engesztelő lett, amit a mennyei Atya elfogad a világ bűneiért engesztelő áldozatként. Ezt legitimálja Krisztus feltámasztásával halottaiból és mennybemenetelével: Ott ül az Atya jobbán és ítélni fog eleveneket és holtakat; ezért átdatott neki minden hatalom az égen és a földön.

Ez az igazi megváltás! A Megváltás lényege – és ez az Egyháznak és a kereszténységnek öröksége Európa számára – a **kereszt.**

Nem a külső körülmények megváltoztatásában kell keresnem a szabadság és a felszabadulás titkát és a gonosztól való szabadulást, hanem a belsőnek a megváltoztatásával.

A hatodik érték: Isten és a világ közötti szakadék áthidalása a Megtestesüléssel.

Minden vallásnak – ezt már Hegel a vallásfilozófiájában találóan észreveszi – van egy sajátos jellege. Vannak olyan vallások – ilyen az iszlám és a judaizmus -, amelyek élesen megkülönböztetik a transzcendenst és az immanenst; az istent a világitól, emberitől; a természetfölöttit a természettől.

A másik szélsőség – általában a keleti vallások: hinduizmus, buddhizmus – túlságosan összekeveri az Istent és a világot, szinte azonosítja őket. Ezek a panteisztikus⁴ vallások.

Hegel szerint (aki nem volt katolikus, tisztán filozófiailag jutott erre a felismerésre) a kereszténység azért egy tökéletes vallás, mert dialektikus egységbe tudja foglalni ezt a kettősséget: a Megtestesülés áthidalja az Isten és a világ közötti kapcsolatot, mert Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember. Személyét illetően a második isteni személy, de ez a személy két természetben nyilvánul meg: egy isteni működésben és egy emberi működésben. Ez a dolog annyira egyedi és megismételhetetlen a történelemben, hogy ezért nem lehet definiálni, és ezért meghaladja a tudomány becserkészhetőségének határát. Minden tudományos definíció feltételez egy megelőző ismeretet, amihez viszonyítok, amittől elhatárolódom egy differencia specifikával, valamilyen módon besorolom.

Jézus besorolhatatlan. Ebből részesedik minden ember.

Az ember személyi mivoltát illetően besorolhatatlan. Az ember személyi mivoltát nem lehet definiálni. Ez nagyon idegesít minden kollektivistá rendszert, ezért szokták meggyalázni az ember személyi mivoltát, szabad akaratát. Tagadják az ember személyi mivoltát, szabad akaratát, mert az nagyon a személyességre utal. Ezért általános emberi természetről, általános emberi magatartásról, általános viselkedési normákról beszélnek, ami részben igaz, mert mindegyikünknek van keze, feje, lába.

De micsoda különbség van két ember között! Még az ikrek sem egyformák. Ez is részesedik Isten abszolút személyességéből. Valahol az emberben az isteni szikra az is, hogy az embert nem lehet definiálni. Egyedül csak az Isten ismer bennünket, még önmagunkat sem ismerjük igazán.

A Megtestesülésben tehát a szakadék át van hidalva, ezért megdöbbenő vallás a kereszténység.

Nagyon kényelmes lenne úgy gondolkodni, mint a deisták: Deus az Isten. Isten valahol él a maga törvényei szerint. Vagyunk mi is valahol, élünk a magunk törvényei szerint. Ha valami hiányzik, akkor valamilyen eszközzel – legyen az áldozat, törvény, vagy bármi – lecsalogatjuk az Istent az égből, és befogjuk saját érdekeink szekerébe, aztán vagy engedelmeskedik, vagy nem. Ha engedelmeskedik, akkor kap jutalmat, valami áldozatot. Ha nem engedelmeskedik, akkor összetörjük a bálványszobrot. Ha ehhez lusták vagyunk, akkor tudományosan kijelentjük, hogy nincs Isten. Ez még egyszerűbb.

A másik megoldás szintén kényelmes: az egész világ isteni. Isten a Nap, a Hold, a csillagok, a fák levelei. A környezetvédőknek kicsit tetszik is, ha nem is tudatosan. Legjobb, ha nem csinálunk semmit. Nem nyúlunk hozzá az Istenhez, nem? – Szent tehén – Jó megértem, nagyon meleg van, nagyon nehéz dolgozni azon a vidéken: inkább az ember belehal, de nem dolgozik.

Mondok egy történetet: Egy német katolikus pap misszióban volt Indiában. Püspök lett. A püspök ott nem ugyanazt jelenti, mint Magyarországon. Valóban főpásztor, neki van a legtöbb munkája, tényleg pásztorbottal megy, dzsippel rohangál egyik helyről a másikra híveihez. Ő mesélte: Elment egy indiai faluba. Várták a hívek szentmisére a püspök atyát, aki egy dzsippel megjelent, fehér lebernyegben. A hívek szomorúan álltak ásóval a kezükben. Megkérdezte a püspök atya, hogy mi a baj? Szomjasok, de nincs víz. Kb. két métert kell ásni – mondta az atya. Ők is tudják. De ásni? Fárasztó! Inkább szomjan halnak. Erre a püspök atya elkapta az ásót, ásott egy két méter mély gödröt, megtalálta a vizet. A hívek boldogan megtették és utána volt a szentmise. Persze nem akarok általánosítani – bizonyára ott is vannak komoly, civilizált emberek. Én egy átlagos falusi esetet vettem elő.

Milyen jól hangzik az, ha valahol minden isteni. Legjobb, ha nem csinálunk semmit, olyan meleg van, jobb meghalni.

Mi ezt nem tudjuk megérteni, egy más kultúrában élünk. Ezért láthatjuk azt, hogy a karácsony

egy igen nagy botránynak az ünnepe. Azért merem most kimondani, mert nincs karácsony. Ha az éjféli misén ezt kimondanám a szószéken, engem agyonvernének, főleg az asszonyok, akik annyit dolgoztak. Ez egy szép családi ünnep. **Ez nem családi ünnep!** Ez a **Megtestesülés** ünnepe! Nagyon-nagy botrány, mert mindenki maradjon a maga helyén. Miért szól bele Isten az én magánéletembe?

A kereszténység legnagyobb botránya az volt, hogy Isten beleszólt az emberek erkölcsi- és magánéletébe. Az ókori ember vallásos volt. Mindenkinek megvolt a maga vallása: külön a földműveseknek, költőknek, katonáknak, filozófusoknak, politikusoknak.

Kicsit így van ez egyébként az Egyesült Államokban is:

- presbiteriánus (kálvinisták) az üzletemberek vallása,
- episcopális őslakó, előkelő arisztokraták vallása (azonos az anglikán vallással),
- katolikus pedig a primitív, buta, kelet-európai parasztok, bevándorló munkások, meg a még primitívebb spanyol szökevényeknek és bevándorlóknak a vallása. Csakhogy ezekből most már szám szerint annyi van, hogy ez a legnagyobb vallás az USA-ban.

Megvan mindenkinek a maga helye, a maga ünnepe. Akkor odamegyünk a bálványhoz, odaadjuk neki az áldozatot. Megjutalmazzuk őt, hogy sikerült meggyógyulni. Erre a papokat, varázslókat fel lehet használni. Vagy bejön, vagy nem. Utána csinálunk egy jó kis rendezvényt, szórakozunk egy kicsit istenünk tiszteletére, aztán mindenki él, mint egy normális ember.

A kereszténység azt mondja: a tested a Szentlélek temploma. Bárhol vagy, ott van az Isten, de az mégsem azonos az Istennel. Magadban hordozod az Isten képmását, és bármit teszel az embertársaitokkal, azt nekem tettétek – mondja a Názáreti Jézus. Ez egy kicsit felhőborító, nem?!

Ezt ünnepeljük karácsonykor, ezt a botrányt, hogy az Isten mer beleavatkozni életünkbe szelíden, mert lábujjhegyen jött közénk az Isten, nem kivont karddal (majd az utolsó ítéletkor), hanem mint egy kisgyermek, vándorlásunk társa lett. A bűnt kivéve, mindenben olyan lett, mint egy ember.

Mi az, hogy humánus? Ezt szeretjük mindnyájan mondani a költők véleménye szerint, egy csepp emberség formájában. Mi az, hogy humánus? Ezt nem az emberek tudják, hanem az Isten. A humánus nem tartozik hozzá az ember lényegéhez, az áteredő bűn következménye, ugyanis meg vagyunk váltva. A mérce nagyon magasra van állítva Jézusnál: „Legyetek tökéletesek, amint a ti mennyei Atyátok is tökéletes.”

Ez aszimptotikusan érhető el. Ezt csak Isten kegyelmével lehet megközelíteni. Ezért ez örök jutalom, isteni ajándék, és nem nekünk kijáró viszonzatszolgálat. Elégge botrányos ez a kereszténység.

A hetedik érték: Hátrányos helyzetűek felkarolása.

Ez ismeretlen volt, és még most is ismeretlen bizonyos kultúrákban.

Pl. a kínaiaknál – most nem a katolikus kínaiakról beszélek –, hanem általában abban a kultúrában természetesnek tartják, ha valaki hátrányos helyzetű, akár hendikepes, akár szerencsétlen. Részvétlenül mennek el mellette, sőt kinevetik. Milyen jó, hogy ilyen szerencsétlen! Ezen a szemüvegen át nézve tudjuk megérteni pl. azt, ami azon a híres Mennyei Béke terén történt. Egyszerűen a sátorban alvó diákokra tankokkal rámennek, és nem éreznek lelki-furdalást. Tetszik ezt érteni?

Vagy egy Nebukadnezár², aki elfoglalja Jeruzsálemet, elfogja az utolsó zsidó királyt, Cidkiját⁴. Szeme láttára megölik feleségét, gyermekeit, végül mindkét szemét kiszúrattja, hogy ez legyen utolsó vizuális élménye. Ketrecbe zárva, mint egy majmot, viszi fogságba és jót nevet. Jaj, de jó! És nem érez lelki-furdalást.

Vagy a XX. század embertelenségeit próbálják megmagyarázni: Régen voltak ilyen táborok, de megérdemelték – valami mesét próbálnak kitalálni. Ez még a kereszténységnek valami nyoma, morzsája. De nem!

Az, hogy van tolerancia, türelem, megbocsátás, ezt a kereszténység hozta be Európába és intézményesítette a Karitás Szervezetekkel és a Vöröskereszttel. Mind-mind keresztény érték.

A nyolcadik érték: A misszió értéke.

Nem minden vallás missziós vallás. Van olyan vallás, amely azt mondja: mi jól megvagyunk önmagunkban, közénk nem jöhet be senki. Kétségtelen, hogy erre megvan minden vallásnak a kísértése: a nyájmeleg, az összetartozás tudata, ez nagyon jó.

Az Úr Jézus pedig azt mondja: misszióba kell menni. Péter apostolt ez a kísértés elérte a Táborhegyen: Jaj, Uram, de jó nekünk itt lenni! Építünk 3 sátort: egyet neked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek. Vége a jelenésnek, az Úr Jézus azt mondja: Mars le a Táborhegyről! A hegy alján ott a többi apostol és éppen egy ördögös fiúból próbálják kiűzni az ördögöt, de nem sikerül. Jézus szerint azért nem sikerül, mert ezt a fajtát csak imádsággal és böjttel lehet kiűzni.

Misszióba lemenni az emberek közé az, ami kellemetlen. Ez is kereszténység:

„Menjetek, hirdessétek az evangéliumot minden népnek és nemzetnek, megkeresztelvéen őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.”

Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot! – mondja Szent Pál apostol. Hirdesd az igét – írja Timoteusnak – akár alkalmas, akár alkalmatlan.

Ez nem azt jelenti, hogy fanatikusan, mint a szektások, kvázi normabérben, az emberek szabad akaratán erőszakot véve kell az embereket becserkészni és agitálni. Ez, hogy hirdesd az igét, az evangéliumot akár alkalmas, akár nem, arra vonatkozik, hogy hirdesd az igét akár neked alkalmas, akár neked alkalmatlan, akár neked kényelmes, akár kényelmetlen, vagyis kockázattal hirdesd az evangéliumot. Az Egyház 2000 éves történetében számos példát látunk arra, hogy az apostolok és utódaik az életüket is feláldozták az evangélium hirdetéséért. És amikor életük veszélyeztetésével hirdették az evangéliumot, akkor ezt a missziós parancsot teljesítették.

A kilencedik érték: A keresztény erkölcs.

A keresztény erkölcs nem a tiltásra épül, mert az csak az első lépés, hanem a pozitív tetre. A keresztény erkölcsnek az a lényege, hogy a Tízparancsolat csak akkor van kellőképpen motíválva, ha az Isten iránti szeretet és a személyválogatás nélküli felebaráti szeretet egymást kölcsönösen feltételezi. Vagyis:

- nem szabad kijátszani az Isten iránti szeretetet a felebaráti szeretettel szemben, és
- nem szabad kijátszani a felebaráti szeretetet az Isten iránti szeretettel szemben.

A felebaráti szeretet kijátszása az Isten iránti szeretettel szemben, – ez a profán szekularizált humanizmus.

Az Isten iránti szeretet kijátszása a felebaráti szeretettel szemben, – ez pedig a vallási fanatizmus. A vallási fanatizmus alkalmasint inkvizíciókhoz és egyéb embertelenségekhez vezetett a történelem során.

Egyébként a vallási fanatizmus jellemzője, hogy van benne egy nagyon vonzó mozzanat: egy eszméért, egy ügyért való tiszteletre méltó elkötelezettség, de az értelem kontrollja nélkül. Ahol pedig az érzelmek és indulatok irányítanak, ott nincsenek korlátok, még erkölcsi korlátok sincsenek.

Ezért nagyon fontos, hogy a keresztény kinyilatkoztatás tanítását az Egyház igyekezett mindig értelmileg megalapozni, a teológia ezért tudomány. A teológiát a filozófia alapozza meg, vagyis próbálja olyan fogalmakba öltöztetni a kinyilatkoztatott igazságokat, amelyek a hit tárgyát képezik, amelyek az értelem számára ismereteseek és elfogadhatók.

Végül a tizedik érték: A szó és a tett egysége.

Az Úr Jézus azzal fejezi be a hegyi beszédet: „Aki hallgatja szavamat, és tettekre is váltja, az okos emberhez hasonlít, aki sziklára építette a házát.

Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak, de nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja.

Aki hallgatja ugyan tanításomat, de nem váltja tettekre, a balga emberhez hasonlít, aki házát homokra építette.

*Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak. Az összedőlt és romhalmazzá vált.”
Ezzel Jézus befejezte ezeket a beszédeket. A nép ámult tanításán,
mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, s nem úgy, mint az írástudók....*

A professzor úr előadását a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola blockflöte együttesének korabeli reneszánsz darabokból összeállított műsora követte Kállay Gábor tanár úr vezetésével.

Az előadás után a hallgatóság feltehetette kérdéseit, majd a beszélgetést az egyesület tagjai által készített szebbnél szebb és finomabbnál finomabb süteményekből és üdítőkből álló kínálat fogyasztása mellett lehetett folytatni. A fogadás alkalmat biztosított a terem gyors átrendezésére, majd a vetített képes csíksomlyói élménybeszámolóra is. (A csíksomlyói út leírását lásd később). A vetítés bevezetőjeként O'sváth István elmondta *dr. Dobos Ferenc* „Fenyő a Hargitán” c. versét, amelyet egyesületünk tagjai Fenyédről hoztak, az ottani pünkösdi műsorból. A verset e kiadvány végén közreadjuk.

Az idei rendezvény súlyát emelte, hogy ellátogatott hozzánk az Újbuda TV is, interjút készített vendégeinkkel, Bolberitz professzor úrral, *dr. Kupper András* frakcióvezető úrral és elnökünkkel is. A szépen szerkesztett műsort sokan láthatták az Újbuda TV „Szivárvány” magazinjában.

Jegyzetek

1 Ez a fogalompár az emberiség eredetére vonatkozik. Egy emberpártól /egyedtől/ = monogenezis, vagy sok emberpártól /egyedtől/ = poligenezis, származik az emberiség.

2 Az ember Isten képmása.

3 etiológikus/an/, jelentése: oknyomozó. A ma jelenségeinek eredetére vonatkozóan a jelenben nem találja meg a választ, ezért visszanyúl a múltba. Pl. Honnan a bűn? A jelenben erre nem találja meg a választ, ezért visszamegy a rég/ős/múltba.

4 Pan theosz = Isten mindenben. Azt a felfogást nevezzük így, ami azt vallja, hogy Isten mindenben benne van: fűben, fában, folyóban, hegyekben, stb., sőt azonosítja ezeket istennel.

5 babiloni király

6 Izraeli király /2 Kir 25. fejezet/

ZARÁNDOKLATAINK:

„Felmutat égbé Szent Gellért keresztje”

Április 23-án a Szent Gellért plébánia híveivel közösen **zarándokútra** indultunk. Eddig minden alkalommal megkaptuk azt a kegyelmet, hogy esőmentes, szép időben járhattuk utunkat. Forgács Alajos plébános atya már egy héttel előbb kiosztotta a tájékoztató füzetet, hogy megfelelően felkészülhessünk a zarándokútra.

Útirány: Zirc – Bakonybél – Pápa

Most is ragyogó napsütésben, igazán kellemes tavaszi időben, reggel 7 órakor indult az autóbusz a plébánia elől. A felkelő nap fényénél szívünk első gondolata Istenhez szállt fel.

A reggeli ima után szünetet tartottunk, halkan beszélgettünk.

Elimádkoztuk a Dicsőséges Szentolvasót. Minden tized előtt Alajos atya rövid elmélkedést tartott a Szentolvasó titkairól; utána pedig szent énekeket énekeltünk. Lélekben felkészülve érkezünk zarándokutunk első állomására a Zirci cisztercita apátságához.

A templom felújítása lassan befejeződik. Már csak a Tabernákulum és a Főoltár van hátra. Gyönyörködünk a freskókban, szobrokban, amelyek most eredeti szépségükben tárultak eléink, közben hallgattuk a templom történetéről szóló tájékoztatót.

Szent Günter mondája
a Bakonybélben

A mennyezetten felfedeztünk egy képet, amelyen írás volt, ez az úgynevezett kronosztikon, vagyis a kép négy sarkán lévő betűkből összeállítható a templom alapításának éve római számokkal.

Zarándokutunk fő állomása **Bakonybél** volt, mivel 7 évig itt remetéskedett templomunk névadó szentje, Szent Gellért püspök. A bencés atyák nagy szeretettel fogadtak és ismertették Bakonybél történetét. Amikor beléptünk a templomba, valóban úgy éreztük, hogy ez az a hely, ahol „a zarándokok egyenként és egybegyülekezve Isten színe elé állhatnak, ahol könyörgésük és hálaadásuk meghallgatásra talál” Szent énekeket énekeltünk.

Ezután gyalog indultunk a templomtól mintegy 800 méterre lévő Borostyán-kút (Szentkút)-ra.

A festői környezetben, Szent Gellért tiszteletére szentelt kápolnában Alajos atya ünnepi szentmisét tartott. Meghatódott és lángoló szívvel vettünk részt a legszentebb áldozat bemutatásán. Alajos atya prédikációjában arról beszélt, hogy Szent Gellért élete kétszer is példát mutat számunkra:

1. A Gellért-hegy oldalán áll a szobra, kezében égret mutat a Kereszt. Nekünk is kereszt-hordozás közben a földről az ég felé kell néznünk: EZ A KERESZT A MI ERŐNK ÉS ERŐSSÉGÜNK.
2. A legenda szerint Szent Gellértet annyira kifárasztja az erős gondolkodás, hogy elsenderül. Ekkor keres nála menedéket egy kis szarvas, akit befogad. Más alkalommal sebesült farkast lel a kapuja előtt. Befogadja a vadat, meggyógyítja, s annyira megszelídíti, hogy békésen él együtt a kis szarvassal. Ez a messiási kort idézi, amelyről Izajás próféta így ír: „Akkor majd együtt lakik a farkas a bárányal és a párduc együtt tanyázik a gödölyével. Együtt legelészik majd a borjú és oroszlán, s egy kis gyerek is elterelgetheti őket...”

Nekünk is úgy kell élnünk ebben a világban, hogy már itt a földön elősegítsük a messiási kort idéző együttélést, ahol a testvéri szeretet, egymás megbecsülése, segítése uralkodik.

A szentmise után a kápolna előtt elterülő tó partján lévő padokra ültünk és jóízűen falatoztunk. Délután keresztutat jártunk. A meredek hegyen kapaszkodva, bizony sokszor kapkodtunk levegő után – legalábbis az idősebbek. Megfogalmazódott bennem a kérdés: Jézusom, Te hogyan bírtad?! Véres válladon a nehéz kereszt, a katonák durván ostoroztak, lökdöstek, taszigáltak, az emberek pedig gúnyoltak, s halálotat követelték. Alig akadt Veled együtt érző, Téged sirató ember. S Te meghaltál értük és minden emberért a keresztfán, hogy kiengeszteld bűneinkért a mennyei Atyát, és a halálból átvezess minket az életbe, az **ÖRÖK ÉLETBE**. – **KÖSZÖNÖM**, – **KÖSZÖNJÜK**.

*Kápolna a Bakony mélyén,
Bakonybél*

Képfestő múzeum Pápán

Kb. fél négykor autóbusszra szálltunk és elindultunk zarándokutunk utolsó állomására, Pápára. Itt egy óras szabad program volt. Sokan megnézték a Kluge-féle képfestő üzemet, ahol most múzeum működik.

Délután öt órakor fáradtan, de sok lelki élménnyel gazdagodva indultunk Budapestre. Hálaadásul a szép napért elimádkoztuk a Szentolvasót a Világosság titkaival. Minden tized előtt Alajos atya rövid elmélkedést tartott a Szentolvasó titkairól; utána pedig szent énekeket énekeltünk.

Szeptember 10-én ismét zarándokútra indultunk, **Mátraverebély – Szentkút – Hollókő – Szécsény** úticéllal.

Szentkút eredetéről Szentmihályi Mihály 1797-ben kiadott Szentkútról szóló történetében olvashatjuk: „A verebélyi pástor születésénél fogva néma gyermekével együtt őrizte a csordát az erdőben. A gyermek megszomjazott. Elmaradt kissé apjától és vizet keresett. Egyszerre a fa lombjai között megjelent neki a Boldogságos, karján a kis Jézussal és egy lópata alakú mélyedésben felcsillanó forrásvízre mutatott. A fiú lehajolt, ivott és utána nyomban atyja után kiáltott. Az apa alig akart hinni a fülének. Álmélkodva kérdezte a fiától: 'Mi történt veled?' A fiú sugárzó arccal felelt: 'Egy csodás szépségű és jószágos asszonyt láttam az imént, kisgyermekkel a karján, aki egy forrásra mutatott. Ittam ebből a kis forrásból, és nyomban tudtam beszélni'. Az apa megnézte a forrást és ázni kezdett. Lassan kiszélesedett a nyílás és ebből lett a **szent kút!**

Azóta sok ember keresi fel Mátraverebély-Szentkút templomát, hogy ott a Szűzanyához fohászkodjék, elhozza minden bánatát és kérje közbenjárását, segítségét. Egyben hálát adnak azokról a kegyelmekért, amelyet eddig kaptak a Boldogságos Szűz Mária segítségével. Időközben megérkeztek a putnoki zarándok-testvérek, és így – az őket kísérő atyával együtt – közösen mutatuk be a szentmise-áldozatot.

A szentmise után a kereszttutat is közösen jártuk.

Kb. egyórás ebédszünetet tartottunk. Ez alatt megnéztük a remete-lakot, a forrást, majd felmentünk a Fatimai Szűzanya szobrához, hogy ott hálát adjunk és kérjük pártfogását.

Utunk következő állomása: **Hollókő**.

Hollókőn magával ragadtak a XVII. századi palóc építészet remekei. A népi építészet, a megőrzött népviselet, az ízes tájszólás és a mai napig gondosan ápoltt hagyományok jellemzik a települést.

Felmentünk a várba, amely igazán komoly hadászati fontossággal sohasem bírt és jelentősége napjainkban is eltörpülni látszik az ófalu szépségei mellett. A kilátás azonban nagyon szép.

Az ófaluban a bőség zavara fogadott: falumúzeum, babamúzeum, tájmúzeum, fazekas műhely, stb. Megnéztük a népi jellegű egyhajós templomot, amely egyszerűségében is nagyon szép. A rendelkezésre álló időben mindenki a saját érdeklődésének megfelelő helyeket kereste fel. A három órás tartózkodási idő alatt jutott idő egy kis pihenésre: egy finom fagyalt vagy pohár sör mellett megbeszéltük élményeinket.

Remetelak Szentkúton

Hollókői utcakép

Végül hazafelé elmentünk Szécsénybe, ahol a ferences templomot és múzeumot látogattunk meg. A templomban egyedülálló művészi kivitelezésű a sekrestye. Az épületben Rákóczi Ferenc is tartózkodott, ahol most emlékkiállítás volt.

Ragyogó – és lelki, művészi élményekben gazdag – nap után hálátelt szívvel indultunk Budapestre.

(Lukácsa Gézáné)

KIRÁNDULÁS ERDÉLYBE, CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚ

Május 12-én 11 fővel, 2 sofőrrel és egy mikrobusszal elindultunk Erdélybe azzal a szándékkal, hogy részt vegyünk a Csíksomlyói Búcsún, és az oda- és visszafelé vezető úton minél többet szívjunk magunkba a „friss levegőből”. Az utat már tervezésekor szerettük volna pályázati forrással is megtámogatni, hisz a távolság miatt felmerülő költségeket nem a mi pénztárcákhoz szabták. Végül a benyújtott pályázatok közül csak a XI. kerületi Önkormányzat ítélte meg nekünk némi támogatást, amelyet ezúton is köszönünk, s amelyről még később lesz szó e beszámolóban.

Másik fontos eleme az előkészítésnek a kapcsolatépítés, a csíksomlyói látogatást olyan tartalommal is meg kívántuk tölteni, amely tartósan fennmaradó emberi és szervezeti kapcsolatokból áll, s amelynek révén folyamatos levelezés, csereprogramok, együttgondolkodás és főképp szeretet szövéődhet emberek között a határ két oldalán. Így találtunk rá a csíkszeredai Szent Kereszt plébániára, benne *Darvas Kozma József* atyára, és a plébániához tartozó Márton Áron Katolikus Nőszövetségre, akikkel már jó előre egyeztetttük érkezésünket és a programot. A szervezés kiterjedt a lehetséges szálláshelyek feltérképezésére és előzetes lefoglalására is – gondolva arra, hogy a búcsú idején nem lesz könnyű szabad ágyat találni a Székelyföldön. S akkor még nem is tudtuk, – mert 2004. december 5. előtt voltunk – hogy hányan kerekednek majd fel, s hányan csak azért, mert most a megbántott testvéreinknek meg kell mutatni az IGEN-ek erejét is.

De hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem, felkerekedtünk és elindultunk jó korán, mert hosszas határátlépésre számítottunk – ilyenkor jönne jól a román EU tagság. A határon ugyan alig volt autó, de a papírok, az autópálya matricák és a szabályoknak megfelelő sofőr-váltások körüli bürokrácia miatt várakoznunk kellett.

Az út első szakasza sajnos nem vidított fel nagyon, mert a szegénység és szomorúság mindeütt látható volt. A helyzetet mindig az változtatott, ha megálltunk, és a konkrét emberek szeretete, tartása, illetve a felkeresett épületek, látnivalók nagyszerűsége jó érzéseket csempészett a szívünkbe. Így történt ez Bánffyhunyadon is, első állomásunkon, ahol a 13. századból származó román stílusú református templomot látogattuk meg. A festett kazettás mennyezet, a faragott szószék, és a mindent gazdagon borító piros és kék kalotaszegi varrottas kellőképpen előkészített minket az előttünk álló napok várható szépségeire. Érdekes színfolt az a néhány éve készített „Szent Korona”, amelyet a templom mellé helyeztek az előkerült csontok emlékhelyeül, formájában a Szent Koronát mintázza, kövekből kirakva, félgömbszerűen kiemelve a földből, s a tetején nem kereszt, hanem ugyancsak ferdén felhelyezett kopjafa látható.

Második megállóknak Kolozsvár, Mátyás király szobra, Szent Mihály templom és a tér. Ezt a helyet minden arra járó honfitársunk felkeresi, különbség az egyes élmények között a tér ásatásainak állapota lehet. Nos, szerencsénk volt, most szinte semmi nem volt felásva, csak épp egy ásásnyom némi falmaradvány lelettel, néhány régebbi palánk és egy kisebb szabású könyvvásár csúfította a teret. Örömmel láttuk a városban azt is, hogy alig van már román funári trikolóra festett pad, kuka, oszlop és egyebek. Egyszóval mi békésen és kellemesen éreztük magunkat. A templom maga hatalmas és gyönyörű – talán felesleges leírni, hisz mindenki látta már – belseje leginkább a budapesti Mátyás templomra emlékeztet.

Utunkat folytattuk, s nem is volt baj vele, amíg az E60-as autópályán mentünk. Amikor ez már kifogyott alólunk, itthon éreztük magunkat a jó kis kátyúvárosi forgalomban. Hála Istennek, kiváló sofőreink voltak, s további megállók és minden baj nélkül érkeztünk meg a szállásunkra, a fenyédi Diófa panzióba. Finom vacsorával, kis pohárköszöntővel vártak minket a kedves tulajdonosok, aminek nagyon örültünk a hosszú út után.

A második nap nagyon gazdag volt látnivalókban s a felkeresett helyek száma is jóval több volt. Reggeli után a parajdi sóbányánál kezdtünk. A bánya gyakorlatilag felhagyott sóbánya, legalább is a sókamrának használt része teljesen a gyógyulni vágyók és turisták számára van átalakítva és berendezve. Menetrendszerű busz visz le, amelyre előre jegyet kell venni, s a buszból kiszállva is még sok-sok lépcsőn jutunk le a hatalmas belmagasságú, óriási termekbe. A belépőt váratlan zsvaj fogadja – a bányákban, barlangokban általában csendhez szoktunk – itt van lent büfé, padok, asztalok, színpad és templom is, történeti kiállítás, sószobrok stb., minden azt a célt szolgálja, hogy a gyermekek és kísérők, a gyógyulni vágyó felnőttek minél hosszabb ideig lent tudjanak maradni, s a tüdejük megteljen a gyógyító, sós levegővel. Pünkösöd lévén gyermekcsoportok a színpadon székely pünkösödölt mutattak be. Mi magunk a zegzugos termek bejárása után a Nepomuki Szent Jánosról elnevezett ökömenikus kápolnában énekeltünk és kicsit elmékedtünk.

Következett Szovátafürdő. Régi épületei a Monarchia hangulatát idézik, a szebb napokat élt fürdőváros akár Karlovy Vary-val is felvehetné a versenyt, ha lenne pénz a felújítására. Most épp a főutcát túrták építették teljes hosszában. Az idő sajnos igen hűvös volt még, a Medve tó strandja sem volt még látogatható, így nem tudtuk kipróbálni, hogy valóban annyira sós, hogy nem lehet benne elmerülni.

Szováta után Bözödújfalú templomának tornyát kerestük fel. Ez nem elírás, a falu ugyanis egy völgyben fekszik, feküdt mindaddig, amíg az ember nagyszerű természetátalakító munkájának, nevezetesen a 80-as években épített völgyzárógát építésének áldozata nem lett: a falut vízzel árasztották el, s azóta csak a torony a szomorú látványosság errefelé.

Az odavezető út sem volt egyszerű, de visszafelé aztán végképp eltévedtünk. Sajnos a térkép nem jelezte egyértelműen, hol lehet az alacsonyabb rendű utakon átvágni, s amikor rövidíteni szerettünk volna, eljutottunk egy pontra, ahol már buszunkkal nem volt tovább... Semmi sincs véletlenül, s minden rosszban van valami jó is: útbaigazítást kértünk egy nemes vonású, egyenes tartású, igen szépen kimunkált kezű székelytől. Adott is, de hogy! „Át lehet itt jutni Kabátfalva felé?” – „Nem.” „És Siménfalvára?” – „Nem.” – hát igen, a szószátyár pestieknek rá kellett ébredni, hogy csak arra van válasz, amit kérdezzünk. A felismerés után már jobban fogalmaztunk, s nagyon kellemes kis beszélgetés alakult ki vezetők és a székely között. Bár kicsit elcsigázottak voltunk, nagyon felfrissültünk az egészséges gondolkodás és beszédmód hallatán. Utunk ezután sok kisebb falun vitt át, majd Siménfalván – ahová a teljes vesszőből készített kosarak miatt jöttünk – álltunk meg pár percre. Vettek is közülünk néhányan egy-két szebb darabot a valóban nem hasított vesszőből készült portékából. Aztán kosárból, kerámiából, szőttesből, s ami csak a vidék kézműveseinek terméke, mindenből óriási vásárt láttunk Korondon. Az egész falun végig, a főút két oldalán állandó a vásár, állandó a forgatag, s hogyne lett volna most a búcsú előtt, amikor mindenki erre jön át kifelé, s visszafelé is. A mi csoportunk is derekasan körülnézett, s fogyott a forint is, euró is, lej is jócskán.

Vezetők *Szarka Imre* – aki feladatát tekintve sofőrünk volt – idegenvezetőnek is megállta a helyét. Sokszor járt már erre, ismerte a vidéket, hát hogyan tudta volna, hogy az igazi, híres korondi cserép nem itt terem a népi ihletésű bazár-soron, hanem beljebb, a rejtett, régi faluban. Elvitt minket *Páll Magdi*hoz és fiához, ahol aztán igazán elállt szemünk-szánk a csodálkozástól. Náluk még a „sparherd” is korondi volt, s az udvaron a muskátli is dupla korondiban pompázott.

Harmadik napunk szombat, a búcsú napja volt. Busszal csak Csíkszereda Csíksomlyó felőli széléig mehettünk, rendőrök irányították a forgalmat és a tömeget. Onnan mi is gyalogosan vágtunk neki az útnak, a mi kis „keresztaljánkat” *Cságo Gy Csaba* vezette az itthonról, a Szent Gellért plébániáról kölcsönzött feszülettel, mellette *Márta*, a felesége vitte a magyar zászlót, s utánuk mi többiek, hol énekelve, hol kicsit báméskodva az út két oldalán felsorakozott áru-

sokat nézegetve. Ezt tette a többi csoport, „keresztalja” is, egy irányba hömpölygött a tömeg, a hangulat már itt mindenkit magával ragadott. Közös énekek, előre megvásárolható programfüzet a misére, s többször megállítottak a szervezők önkéntes munkatársai, hogy felírják kik s honnan, hányan vagyunk – mert mint később tanúi lehettünk – fent a nyeregben folyamatosan mondták be, s köszöntötték az érkező csoportokat.

Első állomásként a csíksomlyói Kegyetemplomhoz érkeztünk. Csíksomlyó Erdély leghíresebb búcsújáró helye, a római katolikus székelemek és csángók vallási központja, az erdélyi ferencesek székhelye.

Bár szerettünk volna, a hosszú sor miatt letettünk arról, hogy bejussunk Babba Máriához. Csak a legszükségesebb dolgokra volt idő, – pl. rövid gyónás a templom udvarán felállított rögtönzött gyóntató padoknál, sorbanállás a mozgó illemhelyeknél, majd irány a tömeggel együtt fel a nyeregbe. Ha jó helyet akartunk kapni, akkor bizony igekezni kellett, ugyanakkor tekintettel voltunk a kis csapat átlagéletkorára, amely jócskán 60 felett járt.

Fent a *Makovecz Imre* tervezte Hármashalom oltár előtt a nyeregben és a tisztáson fel az erdőig kötélkordonokkal és táblákkal jelölték ki az erdélyi, moldvai, partiumi, stb. keresztalják helyét, s csak egy tábla volt a „más tájegységek” számára. Mivel mi csak kevesen voltunk, a gyimesi csángóknak fenntartott részben telepedtünk le, s innen már „páholyból” figyeltük a további érkezőket, vártuk az eseményeket, hallgattuk a folyamatos köszöntőket, amelyek között örömkre a saját nevünket is hallhattuk. Testközelből csodálhattuk a gyimesi csángókat körülöttnünk, s épp a mise kezdetére értek oda a moldvai csángók is jellegzetes, kicsit cifrább öltözetükben. Nekik már hajnali 3-kor el kellett indulniuk, ha gyalog időben oda akartak érní. A gyerekek annyira fáradtak voltak, hogy lefeküdtek a fűre, s volt, aki végigaludta a szertartást. Szegények magyarul sem nagyon tudnak, egymás közt románul beszéltek, s a záróénekként felcsendülő himnusszal sem nagyon tudtak mit kezdeni. (Utunkkal szinte egyidőben zajlott *Mádl Dalma* asszony útja is, aki épp az ő számukra építendő moldvai magyar iskola alapkövét tette le Rekecsinben *Böjte Csaba* ferences atyával)

A szentmiséről, a beszédekről, s a koncelebráló atyákról részletes híradások számoltak be májusban a hazai sajtóban, ezért itt ebben a kiadványban ezt mellőzzük. Az esemény hangulata, emelkedettsége, és a december 5-ét feleltetni akaró külföldi magyarok tömeges jelenlétével kinyilvánított „tanúságtétele” szavakkal alig leírható. Soha ennyien még nem jöttek össze a csíksomlyói nyeregben a búcsú 450 éves történetében, és soha nem is volt talán erre ekkora szükség. IGEN! – ez volt olvasható sok zászlón, pólón és táblán, IGEN – ez visszhangzott mindannyiunk szívében. Kis csoportunk is teli tődővel zengte, mintha csak azt szeretttük volna, hogy itthon is hallják – bele a Kárpátokba a himnuszokat, a magyart, a pápait és a székelet.

A szentmise után lefelé sem volt könnyű, a többség a lankásabb utat választotta, de néhányan közülünk – még nyolcvan éven felüli társunk is – átmertek a nyereg másik oldalára, az oltár mögötti Kis-Somlyó hegyen álló Salvator-kápolnába is (amely vélhetően az 1456-os nándorfehérvári diadal emlékére emeltetett). Végül ismét hömpölygő tömeggel sodródtunk a szűk utcákon, a lábak verte porban, lacikonyhák füstjében, naptól lepirultan, míg elértük a buszunkat. Nagyon jól esett leülni, s elővenni uzsonnákat, majszolgatni s elmélkedni az élmények hatása alatt.

Vasárnap volt a napja, hogy meglátogassuk a „virtuálisan” (elektronikus levelezés útján) szerzett barátainkat Csíkszerdában. Nagy szerencsénkre már a búcsú utáni gyülekező alatt sikerült rátalálni Darvas Kozma József atyára, aki nagy szeretettel bízott minket a vasárnapi misére a Makovecz Imre által tervezett, 2003. októberében felszentelt gyönyörűsége Szent Kereszt, népszerű nevén a Milleniumi templomban, ahol majd várnak minket az asszonyok a Márton Áron Katolikus Nőszövetségtől egy kis kötetlen beszélgetésre.

Így is lett. Szemünk, szánk távra maradt a csodálkozástól, amikor a beton és panelházak között megpillantottuk a templomot. Igazi Makovecz stílus, a szerves építészet remeke kívül-belül. „Jóska atya” a szentmisék szünetében be szokta mutatni a templomot és történetét a mindig szép számban jelen lévő érdeklődőknek. Megtudtuk, hogy a tervező nem kért pénzt a munkáért, s az építkezés – amelynek szervezője és motorja maga Jóska atya volt – fedezetét is nagyszabású közadakozás biztosította. A templom kupolája üvegből készült, amelynek sarkain egy-egy öt méteres angyal – Szent Mihály, Gábor, Rafael és Uriel főangyal – tekint be a templomba. Kívül kevesebb, bent annál több fából készített elem, funkcionális berendezési tárgy található, ilyen a csodálatos, angylaszárnyakra emlékeztető szárnyasoltár, benne a szintén szárnyakkal zárt szentségtartó, amelynek tetején méhkas alakú kupola látható, s mindezek felett egy fehér oszlop tetején hatalmas, fából faragott Krisztus áll.

A Milleniumi templom „Jóska Atyával”

A belső templomtér jurttát formáz, mint a közösséget összefogó ősi magyar formát, s teljesen hasonló a bronz lemezekkel takart keresztelő kút is.

A templom alagsorának közepén a Fatimában készült Magyarok Nagyasszonya szobor áll. Tőle balra a Boldog P. Rupert Mayer kápolna található. Ennek szentélyét Márton Árpád helyi festőművész három freskója díszíti. Mellette helyiségek vannak, ahol pl. a kisgyermekesek kivetítőn és hangszórón keresztül kapcsolódhatnak be a szertartásba, vagy akár oktatást, összejöveteleket szervezhetnek a plébániához tartozó közösségek. Ide vonultunk le mi is vendég-

látóinkkal a szentmise után, ahol terített asztaloknál süteménnyel, üdítővel, s nyitott szívvel fogadtak minket. Hirtelen mindnyájunknak került egy-egy beszélgető partner, s a vezetők alig jutottak szóhoz, hogy bemutassák szervezetüket, s mi átadjuk ajándékunkat a vendéglátóknak. Igen élénk beszélgetés kezdődött, hogy találtunk rájuk, milyen a civil szervezetek helyzete itt és ott, milyen pályázatok vannak, miben tudnánk nekik segíteni, stb. Sor került egy jövő évre szóló meghívásra is, majd a templom előtt közös csoportképet készítettünk. Vendéglátóink gondossága a délutánra is elkísért bennünket, hálás szívvel gondolunk *Magdusra*,

A Márton Áron Katolikus Nőszövetség és a „Morus” csapata

aki alkalmi – de igencsak felkészült – idegenvezetőként első kérésre beszállt a buszunkba, s bennfentes információkkal ellátva minket eljött velünk az ezer éves magyar határra. Utunk végig a Tatros mellett vitt, amelybe kisebbek futottak bele itt-ott, mert Gyimesben a falvak mind patak mellett vannak, s gyönyörködtünk a tökéletesen simára kaszált, élénkzöld oldalokban. Átmentünk Csíkdelnén – Magdus szülőfaluján, láttuk a Szellő-tetőt, ahol mindig fúj a szél, s „amelyen túl ott van Románia”, Csíkszentmiklóson, Csíkszépvízen, Sántatelken, ahol a Világörökség részeként számon tartott Szent Erzsébet iskolaközpont is található, láttunk „gátjer”-t (fafeldolgozó), majd beértünk Gyimesközéplekora, majd Gyimesbükkre. Ez már Bákó megye.

Itt a *Dani Gergely* templománál időztünk kicsit, szalagot kötve a kopjafájára, meghallgatva a történetét, hogy addig ült a minisztérium lépcsőjén, amíg az engedélyt a templomépítésre meg nem kapta. De hiába az engedély, utána is el-elvitték, sokat verték. Misézés közben halt meg, a verések következtében szerzett betegség miatt.

Gyimesbükk – amit 1000 éves határnak hívunk, gyakorlatilag egy régi Rákóczi vár romjainál található a Tatros mellett, a Székelyföld és Moldva határa, ahol még látszik a régi vámház és határárk is. Az idelátogató magyarországi magyarok itt nemzeti színű szalagot, vagy zászlót tűznek ki – s elméláznak kicsit a múlttól, nemzeti nagylétünkről és Trianonról. Most is igen

nagy volt a forgalom, vérmesebb csoportok a zászlójukat a „román” oldal felől helyezték el, „hadd szokják!”.

Még bekukkantottunk a helyi néprajzi múzeumba, ahol egyben láthattuk a környék népi életének tárgyait, kézműves eszközeit, s a múzeum vezetőjének, *Antal Máriának* unokája még gyimesi dalokat is énekelt nekünk.

A gyimesi kirándulás után vissza Csíkszeredába, hátha a Babba Máriánál már nem kell sorba állni – így jutottunk be végül a legendákkal övezett Szűz Mária ereklyéhez, amely egy 16. századi fából faragott reneszánsz szobor – feltehetően a legnagyobb kegyszobor a világon.

Vasárnap estére még egy kedves meglepetés várt ránk: szállásadóink még reggel meghívtak mindnyájunkat a fenyédi kultúrházba, ahol a helyi fiatalok dallal, táncsal pünkösdi mulatságot szerveztek estére. Nagyon hatásos kezdéssel, a nézőtérren felállt egy leányka székely viseletben, s erős, tiszta hangon rákezdett a „Mi van ma, mi van ma? Piros Pünkösöd napja...” című népdalra, majd soronként újabb és újabb leányok kapcsolódtak be, s vonultak fel a színpadra. Jöttek a táncosok, mezőségit, gyimesit, s „határon túli” üvegest jártak, sorban. Utóbbihoz fel is vittek egy embert a nézőtérről, akit mint egy régi jó barátjukat mutattak be: ő volt a becsehelyi plébános, s aki „profi” módon, méltósággal járta az üveges táncot. A műsor után tánctanítás és táncház vette kezdetét.

A rendezvényen belépőt nem szedtek, csak önkéntes kilépőt, amelyet a táncegyüttes következő évi gyöngyösi útjához kértek támogatásul. Itt hangzott el egy vers, „Fenyő a Hargitán” címmel, amit utólag elkértünk, s most a kiadványunk végén közzé tesszük.

A következő napra elsősorban a természet szépségeinek élvezetét terveztük be, s így jártuk végig a Békás szorost és a Gyilkos tó környékét. Ez a tó is lényegében egy felduzzasztott patak, de kialakulásában a természet játszott szerepet, 1837-ben egy hatalmas eső meglazította a Gyilkos-kő egy részét, amely a patakba hullva elzárta annak útját. A kialakult tóban az elárasztott ősfenyők konzerválódtak a víz különös kémiai összetétele miatt, s ma is óriás-karóként meredeznek a tóból kiállva. A víz színe vöröses, a legenda szerint a betemetett pásztorok vére miatt, s a tó neve magyarul ezért is „Gyilkos”, míg a román név a vörös szót fedi.

Különleges élmény a Kárpátok egyik legszebb átjárójában, a Békás szorosban sétálgatni, a 2-300 méteres sziklafalakkal övezett hasadéokban, amely több kilométeren keresztül kíséri az utast. Mi sem tudtuk kihagyni, hogy gyalog tegyük meg a legszebb szakaszt, közben át-átmászva az útjáról szegődött Békás patakon, amelyet itt-ott kisebb vízesések is táplálnak a gigantikus falakról aláhullva. A szorostól az Oltárkő látványával vettünk búcsút.

Még korai lett volna a napot befejezni, s a délután hátralévő részére a szállásunk felé útba eső nevezetes helyet kerestünk a térképen. Így esett választásunk Szárhegyre, ahol a hajdani szépségről árulkodó, ma kissé romos Lázár kastély ejtett rabul minket, különösen a hosszú lovagterem a hosszú asztallal és székekkel, s a faragott székátlákon mind különböző családok címerével, 2 gyönyörű, korondira emlékeztető cserépkályhával. Az épületben szobor és plasztikai kiállítás, valamint néprajzi gyűjtemény is látható, a figyelmesebbek itt egy *Melocco* szoborral is találkozhattak, a Szókratészszel.

A kastéllyal szomszédos területen szabadtéri – modern – szobor és térplasztikai kiállítás volt, amely pompás kontrasztot mutatott az Isten adta friss május zöld drapériáival. Ebben a gyönyörű természeti környezetben, amely sokunkkal megfogalmaztatta a vágyat, hogy ilyen helyen és ilyen nyugalomban volna jó élni, bukkantunk rá egy ferences kolostorra, ahol ma Bőjte Csaba atya egyik árvaháza működik. Jólesett elidőzni kicsit a kápolnában, mielőtt hazaindultunk volna.

Utolsó este megköszöntük vezetőnknek, *Cselikovics Erzsinek* az út szervezését és folyamatos terelgetésünket, s a mindig velünk lévő sofőrünknek, Szarka Imrének a nem csak biztonságos

és figyelmes buszvezetést, hanem az esetenkénti idegenvezetést is. Szállásadóinktól is búcsút vettünk, akik egy-egy, stílusosan a Csíksomlyói kegyhelyet ábrázoló faragással ajándékozták meg a csoport tagjait.

Hazafelé a kora reggeli órákban Farkaslakán tisztelegtünk *Tamási Áron* sírjánál, a kopjafára megingint felkerült – a ki tudja már hányadik – nemzetiszínű szalag. Legközelebb Marosvásárhelyen álltunk meg, ahol a Kultúrpalota híres tükörtermét s más, gyönyörűséges üvegerakásokkal és freskókkal díszített helyiségeit, az előcsarnokot, a hangversenytermet, lépcsőházat csodáltuk meg.

A buszban csendes emlékezéssel próbálta ki-ki megszerezni az élményeket, hogy minél tovább tudjunk meríteni belőlük az előttünk álló hétköznapiakban. Hamarosan elértük a Királyhágót, ahol egy hátalt pillantással búcsúztunk Erdélyországtól.

(*Makrai Rita*)

KOPJAJA ÜNNEPSÉG ŐRMEZŐN

„Gellért püspök 1046. szeptember 24-én, mártírhalálának napján itt vonult át a pesti révhez András herceg fogadására” – hirdeti a Menyecske utcai általános iskola kertjében álló kopjafa 2001 ősze óta. A civil kezdeményezésre felállított emlékoszlop történelmünk egyik szomorú, de mégis nagyszerű helyi eseményére emlékeztet, és Szent Gellért püspök kitaratása, önfeláldozása – tanúságtétele – igen hasonlatos névadónk, Morus Tamás kitaratásához, állhatatosságához. De nem csak ezért tartjuk fontosnak az emlék és a kopjafa ápolását, hanem szeretnénk, ha a jelkép alapja, a kereszténység eszméinek terjesztése, életben tartása Őrmező mindennapjaiba is beépülne.

A szeptember 26-án megtartott emlékünnepségen a civil és egyházi közösségek vezetői, valamint az általános iskola új igazgatója szólaltak fel, a műsort és a szavalatot az iskola diákjai és egyesületünk egyik tagja biztosította – szépen példázva azt az összefogást és összetartozást, amelyet a hétköznapiakban is meg kell valósítanunk.

A KARITÁSZ ÉS A PLÉBÁNIA HÍREI

Istennek legyen hála, ebben az évben több lelki élményben és ünneplésben volt miseközösségünknek része. Zarándoklatainkról már részletesen írtunk.

VI. 18-án : Esztergomban papszentelésen vettünk részt. A Szent Gellért Plébánián gyakorlaton lévő diakónust, *Licskó Szabolcsot* – több társával együtt – szentelték pappá. Ő nagyon sokszor – mindig örömmel és szeretettel jött Őrmezőre Alajos atyával szentmisére. Mi is szeretettel fogadtuk és szívünkbe zártuk.

VI. 19-én ünnepeltük szeretett plébánosunk, Alajos atya pappá szentelésének 25. évfordulóját. Ez alkalommal megtartott ezüstmiséjén szép virágcsokorral köszöntöttük. Kértük Isten áldását további munkájára, hogy amit Isten nevében elkezd, azt be is tudja fejezni Isten dicsőségére és a mi lelkünk javára.

VII. 17-én Licskó Szabolcs atya új misét tartott a Közösségi Házban. A szentmise után agapé keretében ünnepeltük, hogy Isten kegyelméből beléphetett szolgálói közé, hogy hirdesse az evangéliumot, s a rábízott nyájnak jó pásztora legyen.

X. 29-én ismét Esztergomba mentünk, hogy részt vegyünk Alajos atya kanonoki kinevezésének ünnepi szentmiséjén. Közösségünk október 30-án köszöntötte ebből az alkalomból.

XI. 20-án, Krisztus Király ünnepén, az egész Plébánia Közösségének legnagyobb ünnepére, a templom felszentelésére került sor, amelyet dr. *Erdő Péter* bíboros úr tartott. Az ünnepi szentmisén esperes kerületünk papjai is részt vettek. A templom zsúfolásig megtelt, a gyönyörű szertartás mindenki szívét lángra gyújtotta. Öröm számunkra, hogy templomunkat mintegy a világból kiszakítva, felajánlottuk az élő Istennek, és neki ajándékoztuk, hogy lakjék közöttünk, legyen ez az Ő háza. A felszentelési szertartás keretében helyezte el a Bíboros Úr és Alajos atya az oltárba Szent Gellért püspök ereklyéjét.

(*Lukácsa Zsuzsa*)

KÜLSŐ KAPCSOLATAINK, SAJTÓ

Számos civil rendezvényre kaptunk meghívást, s elég sok lehetőséggel éltünk is az elmúlt esztendőben. Részt vettünk áprilisban a Pallas Páholyban rendezett „Újra az Európai Unió kormányzásáról” c. beszélgetésen, június 30-án a Nemzeti Civil Alapprogram fennállásának 2. évfordulóján rendezett konzultáción és előadásokon a Fővárosi Művelődési Házban. Ismét ellátogattunk a Parlamentbe, ahol 'Értékek és Érdekek: Magyarországi Civil Szervezetek a Jövő Európájáért' címmel rendezett országos konferenciát az Európa Ház október 13-án, itt *Szili Ibolya* képviselte szervezetünket. A sikeresebb pályázatírás elősegítésére a civil célú pályázatok tájékoztató napjaira is ellátogattunk.

Közösen adtuk ki az ŐKE Hírlevél számainak az Őrmezői Közakarat Egyesülettel, a hírlevél tartalmának egy részét egyesületünk tagjai szolgáltatták.

Hallattuk hangunkat a közéleti Fórumokon, elsősorban a 4. metróval és a lakótelep problémáival kapcsolatban, így a Budapest Fórum Őrmezőn elnevezésű rendezvényen is, június 2-án, valamint az ősszel rendezett bejáráson, amely a metróval kapcsolatos népi kezdeményezést előzte meg.

A Morus Nap rendezvényünk felvétele több ismételten keresztül ment az Újbuda TV-ben.

SZÍNHÁZLÁTOGATÁS

A Tivoli Színház októberben mutatta be Robert Bolt: Morus című drámáját *Eperjes Károly* főszereplésével. Talán mondanunk sem kell, a darab Morus Szent Tamás életéről és mártírháláláról szól.

Október 23. méltó megünneplése volt, hogy a nemzeti ünnepet összekötöttük a névadónkra történő emlékezéssel, és közösen megtekintettük az előadást, mely nagy sikert aratott. Egye-

sületünk elnöke az előadás végén virágcsokrot nyújtott át Eperjes Károly színművész úrnak, aki az előadás után megígérte, hogy ellátogat hozzánk.
A darab még a szezon végéig megy a Budapesti Kamaraszínház műsorán, jó szívvel ajánljuk megtekintését!

FORRÁSAINK, PÁLYÁZATOK

2004-ben jelentős sikerekről számolhattunk be a pályázati tevékenységeink terén. Sajnos az idei év már nem volt ennyire rózsás, s hogy miért nem, azt az alábbiakban mutatjuk be. Jól indult az év – mindjárt az első pályázatot, a Budapest Bank Budapestért Alapítvány pályázatát sikerült elnyernünk, Cselikovics Erzsi és Szili Ibolya kedves ünnepség keretében vehették át a 150 000 forintról szóló oklevelet. Éppen ennek a kiadványnak az alapjait sikerült vele előteremteni, a pályázat témája a budapesti rendezvények sorát gazdagító Morus napunk és az arról készülő kiadvány voltak.

Nem volt baj az önkormányzati pályázatainkkal sem, mind a Főváros, mind a XI. kerület támogatásra érdemesnek találta céljainkat. Előbbi kirándulásainkat és egy önálló honlap megteremtését célzó pályázatunkat fogadta el, míg Újbuda az őrzemzői idők hétköznapjait megszépítő törekvéseinket támogatta – összesen 250 000 Ft értékben.

Ezen a helyen dicsértük tavaly a Nemzeti Civil Alapprogramot, ahol a Közép-Magyarországi Regionális Kollégium működési pályázatán nyertünk. Nos, az idén is időben benyújtottuk működési pályázatunkat 600 000 forintra, és a csíkszeredai kapcsolatépítésre irányuló nemzetközi célú pályázatunkat mintegy 250 000 forintra. Tudni illik, hogy valamennyi NCA pályázatnak egyszerre volt a beadási határideje, s azonos feltételekkel, azonos becsatolandó mellékletekkel kellett pályázni. Nos, egyik ilyen kötelező melléklet a szervezet hatályos adatairól frissen kibocsátott bírósági kivonat. Történt, hogy nálunk épp elnökváltás volt, tehát a bejegyzett hivatalos adatok változtak, amikor épp lejárt a beadási határidő. A bíróság az új adatokról még nem adott ki igazolást, amíg az nem emelkedett jogerőre, s hiába csatoltuk az átvezetési kérelmet, s az arról szóló végzést – pályázataink kivonat hiányában elutasították. Fellebbezésünk nem hatotta meg az Esélyegyenlőségi Minisztérium hivatalnokainak zord szívét. Bizonyára túl sok pályázatot kaptak, s jól jött, ha valamelyiket formai okokból nem kellett tovább vizsgálni.

Ez a fiaskó azt jelentette, hogy a teljes 2005. év kimaradt számunkra a Nemzeti Civil Alapprogramból.

Egy éve beszámoltunk arról, hogy a *Non-Profit Információs és Oktató Központ* és a MATÁV nyújtotta közös lehetőséggel élve 1 éves ADSL használatához jutottunk. Sajnos ez az öröm sem volt öröm nélkül, késett a vonal beüzemelése, az év során pedig bizonytalankodott, s most pedig nem tudjuk, mi történik 2006. január 1. után a vonallal. Márpedig az ADSL-re nagy szükségünk lenne, mert egyre többen leveleznének velünk, s a saját honlapunk és más internetes oldalak meglátogatásához is nagy szükség lenne rá.

Közhasznú egyesület lévén az 1%-os adófelajánlásokat is be tudjuk fogadni, ebben az évben támogatóink jóvoltából ez a bevételünk 89 034 forint volt. **Ezúton is hálásan köszönjük mindazoknak a támogatását, akik éltek ezzel a lehetőséggel, és az Őrzemzői Morus Szent Tamás Egyesületet tüntették ki gondoskodásukkal!** Kérjük Önöket, a továbbiakban is támogassák az **Őrzemzői Morus Szent Tamás Egyesületet** adójuk 1 %-ával, amelyet az egyesület adószámának feltüntetésével adóbevallásuk melléklete segítségével juttathatnak el hozzánk. **Adószámunk: 18056824-1-43**

SZENTMISE, TEMPLOMÉPÍTÉS

A Községi házban (Cirmos utca 8.) minden vasárnap reggel nyolc órakor római katolikus szentmisét szervezünk. Egyesületünk arra törekszik, hogy a szentmisét méltó körülmények között lehessen bemutatni. Tavaly örömmel számolhattunk be arról, hogy pályázati támogatásból sikerült felújítani a tükört takaró szalagfüggönyt. Nos, örömünk nem tartott sokáig, a függöny a sok használattól elromlott (a községi házban sok színjátászó és táncpróba zajlik, amelyekhez kell a tükör, míg más előadásokhoz nem), már alig tölti be rendeltetését, a hívek a szentmisék alatt magukat nézegethetik a tükörben, ami bizony nem segíti elő az áhítatot. Egyre fontosabb lenne tehát, hogy eredeti célkitűzésünket, az önálló hitéleti és kulturális célokat is szolgáló saját helyiséget megteremtjük Őrmezőn.

A tavalyi ötletünk – hogy a volt Menyecske utcai óvodát kérjük el az Önkormányzattól Őrmezői ökomenikus és civil célokat szolgáló helyiség kialakítására – nem valósult meg, s egyelőre újabb lehetőség után kutatunk.

KARITATÍV TEVÉKENYSÉG

Küldetésünk egyik fontos eleme karitatív tevékenységünk, amelynek gyakorlásához az idén „jó” okot szolgáltatott a székelyföldi árvíz is. Alig jöttünk haza Erdélyből, a Székelyföldről, arról értesültünk, hogy a frissen szerzett barátaink környezetében, Gyimesben is nagy pusztítást végeztek az ottani szelídnek tűnő patakok, a Szeret, a Tatros és mások. Nem ültünk tétlenül, a vasárnapi szentmisén gyűjtést szerveztünk, a kiránduláson részt vett társaink a pályázati támogatás rájuk eső részéből ajánlottak föl személyenként 5000 forintot, majd az egész összeget az egyesület a pénztárából is megtoldotta. Az így 150 000 forintra kikerekedett összeget átutaltuk a csíkszeredai plébánia számlájára, megkérve őket és a Márton Áron Katolikus Nőszövetség vezetőit, hogy fordítsák az árvízjárok enyhítésére a közvetlen közelükben lévő bajbajutott községekben.

Az azóta megkapott beszámolóból tudjuk, hogy adományunkon Gyimesbükk lakóinak 3500 kg burgonyát vásároltak, amelyet szét is osztottak. Szívet melengető érzés volt Darvas Kozma József atya szép köszönő sorait olvasni.

Nem maradt el a szűkebb környezetünk rászorulóinak megsegítése sem, Húsvét alkalmából 46 szeretetsomagot készítettünk, és 47 lakótársunkon segítettünk Karácsony előtt is. A csomagokat a személyi jövedelemadó 1%-ból befolyt bevételekből, és a Plébánia Karitásztól adományából fedezzük, tartalma most is hasznos, tartós élelmiszer és déligyümölcs volt. A húsvéti csomagokat az Őrmezői Közakarat Egyesülettel közösen – az ő anyagi hozzájárulásukkal – állítottuk össze.

Karitatív tevékenységünk újabb színfolttal gyarapodott, levelet kaptunk Újbuda Önkormányzatától, Veresné Krajcár Izabella alpolgármester asszonytól is, hogy az ő karácsonyi támogatási akciójukhoz adjunk ötleteket, kiket tartunk szociális támogatásra méltónak környezetünkben. Így 10 olyan embertársunkon tudtunk közvetve segíteni, akik megérdemlik a támogatást. Ezúttal köszönjük az Önkormányzatnak a nemes gesztust, s azt, hogy partnernek ismerve el egyesületünket véleményünket kikérte, s fel is használta azt, hogy minél igazságosabban tudja adományait célba juttatni.

ZÁRSZÓ

Talán nem kell várni egy évet, hogy a rólunk szóló hírekről értesüljenek az olvasók, hiszen a pályázatoknál említett Fővárosi Önkormányzati támogatás lehetővé tette, hogy egyesületünk saját honlapot hozzon létre, s a híreket, eseményeket, beszámolókat ott tegyük közzé.

Saját domain nevünk is van, (omszte.hu: az Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület kezdőbetűiből alkotott rövidítés ékezetek nélkül), s a készülő, folyamatosan formálódó honlapunk címe www.omszte.hu. Ha valaki elektronikus levelet szeretne küldeni nekünk, azt megteheti a morus@omszte.hu címen.

Szokatlan befejezés egy éves beszámolót ilyen technikai részletekkel zárni. Ugyanakkor mi sem vonhatjuk ki magunkat a korszellem hatása alól. Látni és látszani, nemes szándékkal láttatni – ehhez pedig kellene az említett csatornák. Várjuk tehát lelkes pártolóinkat, látogassanak el hozzánk rendezvényeinkre, szentmiséinkre, s ha épp ahhoz van kedvük – nézzenek be hozzánk akár virtuálisan is. Továbbra is várjuk új tagok jelentkezését, segítőkész ötleteket és felajánlásokat, hogy együtt tehesük még szebbé és lakhatóbbá világunkat, környezetünket és Őrmezőt.

Őrmező, 2006. január

Fenyő a Hargitán

Írta: dr. Dobos Ferenc

A Székelyudvarhelyi Római Katolikus Főgimnázium,
ma Tamási Áron Gimnázium volt tanára

*Földrengés vagy villámcsapás alatt
A Hargitán egy szikla meghasadt.*

*Tenyérvényi rés volt. Az esők, szelek
Mind vittek abba néhány porszemet.*

*És évek múlva oda hullatott
Madár, vagy szél egy kis fenyőmagot.*

*Az a mag megszerette ott a földet,
S már tavasszal mint kis fenyő zöldellt.*

*Gyökereit sziklába kellett vájja
S mégis egyre szebb lett a koronája.*

*Száz szél, vihar támadta, hogy kidöntse
De csak annál erősebb lett a törzse.*

*Őseink az ily fenyőktől tanulták meg talán,
Hogyan lehet megélni a Hargita oldalán.*

*És mi, mai székelyek is ha élni akarunk,
A kőből is kenyeret kell kiszorítson karunk.*

